

NACRT
Radni tekst
24.06.2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO TURIZMA

PRIJEDLOG ZAKONA O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA
I PROMICANJU HRVATSKOG TURIZMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

U Zagrebu, lipanj 2015.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma nalazi se u odredbama članka 2. stavka 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010. – pročišćeni tekst i 5/2014. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI DONOŠENJEM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U Hrvatskoj je 1991. godine Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 27/91.) dotadašnji sustav turističkih društava i saveza zamijenjen sustavom turističkih zajednica. Donošenjem Zakona o turističkim zajednicama i promociji hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 30/94.) sustav turističkih zajednica usklađen je s tada novim teritorijalnim ustrojstvom Republike Hrvatske. Nakon četrnaestogodišnjeg funkcioniranja sustava turističkih zajednica sukladno odredbama naprijed navedenog Zakona, 2008. godine donesen je novi Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma („Narodne novine“, broj 152/08.) kojim su se, između ostalog, izmijenili pojedini oblici turističkih zajednica kao i način formiranja i djelovanja tijela turističkih zajednica. Navedeni zakoni uređivali su ustrojstvo i način rada turističkih zajednica, te osnovna načela njihova financiranja i poslovanja.

Slijedom odredaba navedenog Zakona do srpnja 2014. godine u Republici Hrvatskoj je registrirano ukupno 309 turističkih zajednica od čega: 145 turističkih zajednica općina, 116 turističkih zajednica gradova, 15 turističkih zajednica mjesta, 10 turističkih zajednica područja, 1 turistička zajednica otoka, 20 turističkih zajednica županija, Turistička zajednica grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica.

Turističke zajednice su pravne osobe koje se osnivaju radi jačanja i promicanja hrvatskog turizma (opći, javni interes kojega ostvaruje javni sektor) i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom (interes privatnog sektora) na način da upravljaju destinacijom na razini na kojoj su osnovane. Ovom odredbom je zakonodavac odredio turističke zajednice kao mjesto na kojem se javni i privatni sektor u turizmu susreće, dogovara i surađuje, te ostvaruje svoje interese. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma propisao je obvezatne i neobvezatne oblike turističkih zajednica:

1. obvezatni oblici su: turistička zajednica općine ili grada na čijem je području najmanje jedno naselje razvrstano u A ili B turistički razred, turistička zajednica područja za područje na kojem nisu osnovane turističke zajednice općina i gradova, turistička zajednica županije, Turistička zajednica Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica,
2. neobvezatni oblici su: turistička zajednica općine za područje općine ili grada na kojem niti jedno naselje nije razvrstano u A ili B turistički razred i turistička zajednica mjesta za područje razvrstano u A turistički razred.

Obvezatni oblici turističkih zajednica osnivaju se za područje čije je značenje za razvoj turizma Republike Hrvatske i funkcioniranje sustav turističkih zajednica takvo da iziskuje osnivanje turističke zajednice. Na ostalim područjima, za koja je osnivanje turističke zajednice opravdano, ali ne i nužno u navedenom smislu, postoji mogućnost osnivanja neobvezatne turističke zajednice, sukladno odredbama Zakona. Osnovano je 60 neobvezatnih turističkih zajednica, od kojih tek nekoliko ima specifičnu cjelovitu turističku ponudu. S obzirom da se administrativno-politički određena područja često ne podudaraju s funkcionalnom podjelom, ovime je bitno umanjena mogućnost stvaranja cjelovite i prepoznatljive turističke ponude određenog područja na kojoj je moguće graditi identitet tog područja.

Članstvo u turističkoj zajednici

Turističke zajednice imaju obvezatne članove (u lokalnim turističkim zajednicama to su fizičke i pravne osobe koje obavljaju turističku, ugostiteljsku ili drugu djelatnost utvrđenu u Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama, a u višim turističkim zajednicama predstavnici turističke zajednice niže razine) koji imaju pravo birati i biti birani u tijela turističke zajednice i počasne članove, koji to pravo nemaju. Osim toga, lokalne turističke zajednice mogu imati i dragovoljne članove koji imaju biračko pravo (aktivno i pasivno), no dragovoljni članovi su rijetkost, a tamo gdje ih ima to su većinom udruge ili druge organizacije (npr. KUD, narodna sveučilišta i sl.). Dragovoljni, a pogotovo počasni članovi, su vrlo rijetka pojava u članstvu turističkih zajednica te kao takvi nemaju značajniju ulogu u djelovanju turističkih zajednica.

Tijela turističke zajednice

Skupština turističke zajednice je formalno najviše tijelo upravljanja koje donosi statut, imenuje članove ostalih tijela, donosi programe rada i financijske planove, odluke o osnivanju i ustroju turističkog ureda, međutim kako se sastaje najmanje 2 puta godišnje, ona stvarno ne upravlja turističkom zajednicom.

Turističko vijeće turističke zajednice je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice koje provodi odluke i zaključke skupštine, predlaže programe rada i financijske planove, upravlja imovinom turističke zajednice, imenuje direktora turističkog ureda. U praksi turističkim zajednicama, u pravilu, upravljaju turistička vijeća, jer se sjednice tog tijela održavaju mnogo češće, nego sjednica skupštine.

Nadzorni odbor – nadzire: vođenje poslova, materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima, te izvršenje i provedbu programa rada i financijskih planova, no u slučaju da utvrdi nepravilnosti nema nikakve ovlasti, već o tome samo podnosi izvješće skupštini i vijeću. Nadzorni odbor nema onu funkciju koju ima istoimeno tijelo u trgovačkim društvima, već u najboljem slučaju, ima ulogu savjetodavnog tijela skupštine. Kako se je rad nadzornog odbora uglavnom svodio na «prihvatanje financijskih izvješća» koje izrađuju stručne službe, te ovo tijelo u praksi nije imalo nikakav utjecaj na rad i djelovanje turističke zajednice, propisan je obvezatan sadržaj izvješća nadzornog odbora, kako bi se osiguralo da

nadzorni odbor obavlja sve poslove iz svog djelokruga, te da nadzorom budu obuhvaćeni svi faktori važni za učinkovito djelovanje turističkih zajednica.

Predsjednik turističke zajednice

Predsjednik turističke zajednice predstavlja turističku zajednicu, on je ujedno i predsjednik turističkog vijeća, te saziva i predsjedava skupštini i turističkom vijeću. Predsjednik turističke zajednice je zapravo predstavnik lokalne ili državne vlasti, jer dužnost predsjednika općine ili grada i županije obnaša općinski načelnik ili gradonačelnik, odnosno župan ovisno o jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za područje kojih je turistička zajednica osnovana, dok dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar turizma.

Stručne službe

Turistička zajednica mora imati stručnu službu koja se naziva turistički ured. U njemu se obavljaju stručni i administrativni poslovi vezani za zadaće turističke zajednice. S obzirom da su stručne službe jedine koje se kontinuirano i svakodnevno bave poslovima turističke zajednice, one su time najodgovornije za djelovanje turističkih zajednica. Dakle, profesionalni, plaćeni aparat je zadužen za provođenje društvenih aktivnosti u turizmu.

Ministar kao i do sada propisuje posebne uvjete koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu turističke zajednice. S obzirom da se u praksi pokazalo da stručna sprema, godine staža i sl., koje je bilo moguće propisati kao posebne uvjete, često nisu bili dostatni za izvršavanje stručnih poslova koji iziskuju specifična stručna znanja, u cilju podizanja stručnosti zaposlenih u turističkim uredima propisana je obveza polaganja stručnog ispita za direktore turističkih ureda i zaposlenike na stručnim poslovima.

Također, zastupanje turističke zajednice do izbora direktora turističkog ureda osigurano je putem predsjednika turističke zajednice. Međutim, ovakvo zakonsko rješenje nije se pokazalo najsretnijim, jer se isto vrlo često zloupotrebljava na način da turističko vijeće uopće ne bira direktora odnosno ne raspisuje natječaj za direktora turističkog ureda, već predsjednik godinama zastupa turističku zajednicu.

U svrhu otklanjanja mogućnosti sukoba interesa propisane su situacije u kojima se direktor turističkog ureda i drugi radnici zaposleni u turističkom uredu mogu naći u sukobu interesa.

Zadaće sustava turističkih zajednica

Osnovne zadaće lokalnih turističkih zajednica mogu se svesti na sljedeće: kreiranje turističke ponude, planiranje i razvoj turizma, očuvanje turističkog prostora, te prenijete upravne poslove (vođenje statistike, popisa turista, prijava i odjava turista).

Kod zadaća turističke zajednice županije, zakonodavac je dao naglasak na poslovima koordinacije svih čimbenika turizma na području županije, razvoja i planiranja razvoja

turizma u županiji, te svojevrsnog nadzora nad radom lokalnih turističkih zajednica. Promociju u zemlji i inozemstvu turističke zajednice županije provode u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom.

Hrvatska turistička zajednica je, kao i većina nacionalnih turističkih organizacija, zadužena za promociju i marketing, no ona je ujedno i krovna organizacija sustava turističkih zajednica, te stoga ima značajne zadaće i ovlasti u odnosu na cijeli sustav turističkih zajednica.

Gospodarenje u turističkim zajednicama

Za svaku poslovnu godinu turistička zajednica utvrđuje program rada i financijski plan, te donosi financijsko izvješće. Prijedloge ovih dokumenata turističke zajednice niže razine dužne su dostaviti turističkoj zajednici više razine, čime se omogućava koordinacija aktivnosti turističkih zajednica i svojevrsna kontrola rada na način da ukoliko turistička zajednica više razine utvrdi da nisu ispunjene sve zakonom propisane zadaće o tome odmah obavještava ministarstvo i odgovarajuću turističku zajednicu. Međutim, kako važećim zakonom nije bio propisan rok za dostavu programa rada i financijskog plana te godišnjeg financijskog izvješća turističkoj zajednici više razine, u velikom broju slučajeva prijedlozi navedenih dokumenata dostavljani su prekasno turističkoj zajednici više razine.

Nadzor nad provođenjem odredaba Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma provodi Ministarstvo turizma, a Hrvatska turistička zajednica nadzire rad turističkih zajednica u stručnim poslovima neposredno vezanim za provođenje politike promocije, izvršenje zadaća, te svrhovitost i učinkovitost korištenja sredstava. Važećim zakonom su Hrvatskoj turističkoj zajednici dane veće ovlasti u neposrednom nadzoru u odnosu na dosadašnje ovlasti kako u pogledu obuhvata nadzora, tako i u pogledu konkretnih mjera koje je ovlaštena poduzeti u obavljanju nadzora, čime je ojačan cjelokupni sustav za rješavanje problema unutar samog sustava. Ministarstvo, u pravilu, obavlja posredan nadzor temeljem dokumentacije zatražene od turističke zajednice, te putem uvida u dostavljena izvješća Hrvatske turističke zajednice o obavljenim nadzorima i djeluje tek nakon što utvrdi da sam sustav nije u mogućnosti riješiti problem.

Prihodi u turističkim zajednicama

Turističke zajednice ostvaruju prihode iz boravišne pristojbe i članarine, u skladu s posebnim zakonima te od obavljanja gospodarskih djelatnosti koje su kao izuzeci taksativno navedeni (s obzirom da se djelovanje turističkih zajednica temelji na načelu opće korisnosti), a to su: upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, organiziranje manifestacija i priredbi, objavljivanje komercijalnih oglasa, prodaja suvenira, turističkih karata i vodiča, posredovanje u rezervaciji privatnog smještaja ako u turističkom mjestu za koje je osnovana turistička zajednica ne postoji registrirana turistička agencija i obavljanje drugih poslova i zadaća od javnog interesa u funkciji razvoja turizma. Osim navedenih izvora prihoda, turističke zajednice mogu ostvarivati prihode i iz proračuna, dragovoljnih priloga i darova, imovine u vlasništvu i sl. Također, turističkim zajednicama je omogućeno financijsko zaduživanje u cilju realizacije programa rada i financijskog plana s tim da ukupna visina zaduženja ne smije prelaziti 50% financijskim planom predviđenih prihoda.

Zaključno, nakon dvadesetčetverogodišnjeg funkcioniranja sustava turističkih zajednica može se sa sigurnošću reći da je sustav dokazao mnoge prednosti i opravdao svoje postojanje, jer su turističke zajednice postale važni subjekti razvoja i promocije hrvatskog turizma. Međutim, u navedenom razdoblju sustav je počeo pokazivati određene slabosti u svom djelovanju. Naime, županijske i lokalne turističke zajednice jedina su zakonski uređena potpora sustavu upravljanja turizmom, no njihova misija je u praksi pretežito orijentirana na marketing i sporedne djelatnosti, a tek manjim dijelom na razvoj proizvoda. Pored te činjenice, evidentno je da znatan broj turističkih zajednica ima oskudne materijalne i ljudske potencijale te posljedično nisku funkcionalnu aktivnost. Također, postojeći sustav turističkih zajednica nije dovoljno uključen u kreiranje i/ili provedbu turističke politike na razini destinacije, pri čemu zakonske odgovornosti turističkih zajednica u postojećim uvjetima organizacije sustava nisu usuglašene s mogućnostima provedbe.

Pojavili su se i određeni problemi u djelovanju sustava, pojedinih njegovih dijelova (turističkih zajednica) i tijela (npr. racionalnost ustroja i učinkovitost korištenja sredstava kojima raspolaže sustav, nedovoljne koordinacije i nadzora u sustavu, neracionalnog trošenja sredstava i dr.). Nadalje, u svakodnevnoj primjeni Zakona, uočene su određene nedorečenosti, nepreciznosti i nejasnoće pojedinih zakonskih rješenja koje valja ispraviti, i time osigurati učinkovito djelovanje sustava turističkih zajednica i svrhovito trošenje financijskih sredstava. Prvenstveno se to odnosi na veličinu sustava turističkih zajednica: broj turističkih zajednica čije je osnivanje obvezno, broj ljudi angažiranih u sustavu turističkih zajednica - stručnih službi (radnika), te broj članova tijela. Iz ovoga proizlazi i problem povezanosti turističkih zajednica unutar sustava, te organiziranosti i koordinacije turističkih zajednica na ostvarivanju (zajedničkih) ciljeva i zadaća turističkih zajednica.

Navedeni problemi, u najvećem dijelu, posljedica su, u dosadašnjim zakonima, nedovoljno definirane uloge turističkih zajednica kao destinacijskih menadžment organizacija (u daljnjem tekstu: DMO) i to kako u smislu instrumenata kojima bi turističke zajednice kao DMO upravljale, tako i u smislu zakonskih prava i obveza koja bi im omogućavala što efikasnije sudjelovanje u upravljanju destinacijom. Slijedom naprijed navedenog, sustav turističkih zajednica je potrebno revidirati i racionalizirati ne samo radi provođenja zaključaka Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine („Narodne novine“, 55/13.), nego i zbog povećanja njegove ukupne učinkovitosti, osobito na regionalnoj i lokalnoj (destinacijskoj) razini, gdje se turistička aktivnost i događa. Pri tome povećanje učinkovitosti sustava turističkih zajednica podrazumijeva osiguranje svih preduvjeta za sustavnu provedbu poslova destinacijskog upravljanja, a ponajprije donošenje propisa kojim bi se ti preduvjeti stvorili, te se stoga predlaže donošenje novog Zakona.

S obzirom da je uspješna organizacija turizma svojevrsna garancija uspješnog razvoja turizma i provođenja turističke politike, uz najmanju izravnu financijsku potporu iz proračuna, sustavu turističkih zajednica potrebno je posvetiti veliku pozornost, te novim zakonskim rješenjima osigurati kvalitetnu i učinkovitu organizaciju sustava.

Iako su u prijedlogu Zakona zadržana mnoga postojeća zakonska rješenja, s obzirom da promjene koje se predlažu obuhvaćaju i promjenu pojedinih oblika turističkih zajednica, predlaže se donošenje novog Zakona, jer bi izmjene i dopune važećeg zakona sadržavale vrlo velik broj članaka, što bi rezultiralo nepreglednošću samog Zakona.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Predloženim Zakonom uređuje se slijedeće:

- ustrojstvo sustava turističkih zajednica
- područja za koja se osnivaju pojedini oblici turističkih zajednica
- članstvo u turističkim zajednicama
- zajednički ciljevi turističkih zajednica
- tijela turističkih zajednica i njihov djelokrug
- način rada i zadaće pojedinih oblika turističkih zajednica
- osnovna načela financiranja i gospodarenja
- prihodi i korištenje prihoda turističkih zajednica
- nadzor nad turističkim zajednicama

Zakon će zadržati strukturu po glavama, kao i većinu rješenja (odredbi), koja su zadržana u važećem Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, a osnovne izmjene koje se predlažu novim Zakonom u odnosu na važeći Zakon, od kojih se većina predlaže na inicijativu samog sustava turističkih zajednica, su:

- uspostava sustava turističkih zajednica po modelu DMO,
- redefiniranje zadaća turističkih zajednica uz poštivanje načela samodostatnosti kako bi im se omogućilo normativno, organizacijski i financijski obavljanje funkcija DMO-a,
- utvrđivanje minimalnih financijskih kriterija za osnivanje turističkih zajednica na lokalnoj razini (turističkih zajednica destinacija),
- definiranje ciljeva turističkih zajednica sukladno modelu DMO-a,
- mogućnost određivanja predsjednika turističke zajednice općine ili grada i županije od strane općinskog načelnika ili gradonačelnika ovisno o jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za čije je područje turistička zajednica osnovana,
- delegiranje Zakonom određenog broja članova u turističko vijeće lokalne turističke zajednice uz članove koje, kao i do sada, bira skupština,
- delegiranje člana u nadzorni odbor od strane jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje kojih je turistička zajednica destinacije ili turistička zajednica županije osnovana,
- uvođenje četverogodišnjeg mandata direktora turističkog ureda turističke zajednice,
- vremenski se ograničava razdoblje u kojem predsjednik turističke zajednice može zastupati turističku zajednicu u slučaju kada turistička zajednice još nije izabrala direktora turističkog ureda,
- uvođenje obveze djelovanja turističkog društva tijekom cijele godine,
- omogućavanje udruživanja turističkih zajednica općina ili gradova i turističkih zajednica županija u zajedničku turističku zajednicu koja će djelovati kroz jedinstvenu marketinšku sinergiju,
- mogućnost sporazumnog udruživanja turističkih zajednica općina ili grada i turističkih zajednica županija (ukoliko za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica) u cilju zajedničkog razvoja turističkog proizvoda i promocije destinacije
- utvrđivanje roka za dostavu prijedloga programa rada i financijskog plana te godišnjeg financijskog izvješća turističkoj zajednici više razine,
- određivanje udjela troškova za bruto plaće zaposlenika u ukupnim prihodima turističke zajednice,
- nadziranje rada turističke zajednice prvenstveno od strane samih članova turističke zajednice kroz nadzorni odbor te predviđanje mogućnosti angažiranja neovisnih revizora u slučaju postojanja takve potrebe kao i provođenje nadzora nad financijskim

poslovanjem od strane ministarstva nadležnog za financije sukladno propisu o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija i dr.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

- efikasnije sudjelovanje turističkih zajednica u upravljanju destinacijom,
- udruživanje i racionalizacija unutar sustava
- povećanje učinkovitosti sustava posebice u razvoju i unapređenju postojećih turističkih proizvoda,
- potpunija zastupljenost specifičnih lokanih/regionalnih interesa,
- jačanje lokalne/regionalne inicijative,
- bolje povezivanje lokalnih dionika u stvaranju međunarodno konkurentnih proizvoda,
- bolja koordiniranost i veća odgovornost unutar sustava
- svrsishodnije trošenje sredstava
- veća transparentnost rada turističkih zajednica,
- bolja promocija destinacijskog turističkog proizvoda,
- prepoznatljiva turistička ponuda destinacije,
- razvoj kapaciteta za potrebne konkurentske iskorake hrvatskog turizma.

Novi Zakon, kojim se utvrđuju pravne osnove za preustroj postojećeg sustava turističkih zajednica prema modelu DMO-a, treba pridonijeti stvaranju svih preuvjeta za sustavnu provedbu poslova destinacijskog upravljanja.

Materija koja je sadržana u prijedlogu Zakona nije uređena propisima Europske unije. Zemlje, članice Europske unije, materiju koja je predmet ovoga prijedloga Zakona, rješavaju samostalno i različito.

Područje djelovanja koje pokrivaju turističke zajednice u Republici Hrvatskoj u drugim europskim državama različito je riješeno. Hrvatski model turističkih zajednica, blizak je austrijskom modelu, koji mu je i služio kao uzor.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna posebna sredstva iz Državnog proračuna.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga Sabora („Narodne novine“, broj 81/13.) i članka 28. stavka 6. Poslovnika Vlade Republike Hrvatske „Narodne novine“, broj 154/11., 121/12., 7/13. i 61/15.), predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku. Donošenjem Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma te donošenjem izmjena i dopuna ostala dva zakona kojima se uređuje sustav turističkih zajednica (Zakon o članarinama u turističkim zajednicama i Zakon o boravišnoj pristojbi) implementirati će se mjera iz Strategije razvoja turizma RH do 2020. koja se odnosi na preustroj postojećeg sustava turističkih zajednica i izgradnju efikasnog sustava upravljanja turističkom destinacijom. To, između ostalog, podrazumijeva osiguranje financijskih resursa za provedbu reorganizacije

cijelog sustava turističkih zajednica i njegovo uspješno obavljanje poslova iz nadležnosti destinacijskog upravljanja na lokalnoj i regionalnoj razini.

S obzirom da se do početka 2016. godine, kroz izmjene i dopune Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, mora provesti mjera smanjenja parafiskalnih nameta koja je dio strukturnih reformi za ostvarenje ciljeva iz Nacionalnog programa reformi za 2015., a koja će se izravno odraziti na osiguranje ukupnih financijskih resursa za provedbu reorganizacije sustava turističkih zajednica i izvršavanje propisanih zadaća, ocjenjuje se da postoje opravdani razlozi za istovremeno donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA I OBRAZLOŽENJEM

ZAKON

O TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA I PROMICANJU HRVATSKOG TURIZMA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica, te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja.

(2) Turistička destinacija (u daljnjem tekstu: destinacija) se, u smislu odredbi ovog Zakona, definira kao tržišno prilagođen prostor koji predstavlja cilj turističkih putovanja i obuhvaća područje najmanje jedne ili područje više jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave

(3) Destinacijska menadžment organizacija (u daljnjem tekstu: DMO) se, u smislu odredbi ovog Zakona, definira kao organizacija koja okuplja dionike javnog, privatnog i civilnog sektora u cilju strateškog i operativnog upravljanja destinacijom i ostvarivanja zajedničke, prethodno usuglašene, strategije.

(4) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i razvoja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.

(2) U provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu, turističke zajednice upotrebljavaju znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje odlukom Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice.

Članak 3.

Sustav turističkih zajednica, organizira se po modelu DMO-a, a čine ga:

1. turistička zajednica općine ili grada osnovana za područje općine ili grada,

2. turistička zajednica područja osnovana za područja na kojem nisu osnovane turističke zajednice općina i gradova iz točke 1. ovoga članka Zakona,
3. turistička zajednica županije za područje županije,
4. Turistička zajednica Grada Zagreba za područje Grada Zagreba,
5. Hrvatska turistička zajednica za područje Republike Hrvatske.

Pravna osobnost i odgovornost turističkih zajednica

Članak 4.

- (1) Turistička zajednica je pravna osoba.
- (2) Turistička zajednica ne može započeti s obavljanjem djelatnosti prije stjecanja pravne osobnosti.
- (3) Prava i obveze turističke zajednice utvrđuju se ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.
- (4) Za svoje obveze turistička zajednica odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

Upisnik turističkih zajednica

Članak 5.

- (1) Turistička zajednica svojstvo pravne osobe stječe danom upisa u Upisnik, a gubi brisanjem iz Upisnika.
- (2) Zahtjev za upis u Upisnik, turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana održavanja osnivačke skupštine.
- (3) Zahtjev za upis promjene podataka upisanih u Upisnik, turistička zajednica dužna je podnijeti u roku od 15 dana od dana nastale promjene.
- (4) Upisnik vodi ministarstvo nadležno za poslove turizma (u daljnjem tekstu: ministarstvo).
- (5) Ministar nadležan za poslove turizma (u daljnjem tekstu: ministar) će posebnim pravilnikom propisati oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za upis u Upisnik, način upisa te sadržaj i način vođenja Upisnika.
- (6) O upisu turističke zajednice u Upisnik, upisu promjene upisanih podataka i brisanju turističke zajednice iz Upisnika ministarstvo donosi rješenje.
- (7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ciljevi turističkih zajednica

Članak 6.

Zajednički ciljevi turističkih zajednica su:

1. razvoj i promocija destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, marketing, financiranje, donošenje i provedba odluka), a sukladno dokumentima kojima se definira nacionalna strategija razvoja turizma;
2. osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje dionika na lokalnom/regionalnom nivou u cilju stvaranja međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda;
3. razvijanje svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a osobito zaštite okoliša kao i prirodne i kulturne baštine sukladno načelima održivog razvoja.

Djelovanje turističkih zajednica

Članak 7.

- (1) Djelovanje turističkih zajednica temelji se na načelu opće korisnosti.
- (2) Turistička zajednica ne smije obavljati gospodarske djelatnosti, osim ako je ovim Zakonom drugačije propisano.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, turistička zajednica može:
 1. upravljati javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili javnih ustanova,
 2. organizirati manifestacije i priredbe,
 3. objavljivati komercijalne oglase na svojim promotivnim materijalima,
 4. prodavati suvenire, turističke karte i vodiče, osim vlastitog promotivnog materijala,
 5. upravljati javnom turističkom informacijskom infrastrukturom za elektroničko poslovanje i elektroničko trgovanje u turizmu za područje za koje je turistička zajednica osnovana.
- (4) Što se smatra javnom turističkom infrastrukturom propisat će ministar posebnim pravilnikom.
- (5) Turistička zajednica ne smije imati ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, turistička zajednica može steći ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, ukoliko je to u stečajnom postupku, ili drugom postupku koji se vodi po posebnim propisima, jedini način namirenja tražbine po osnovi članarine i boravišne pristojbe.

Javnost rada

Članak 8.

(1) Rad turističkih zajednica je javan. Javnost rada osigurava se i ostvaruje na način propisan ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.

(2) Turističke zajednice su obvezne omogućiti ostvarivanje prava na pristup informacijama sukladno odredbama propisa kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Statut turističke zajednice

Članak 9.

(1) Turistička zajednica ima statut.

(2) Statut turističke zajednice sadrži odredbe o:

1. nazivu i sjedištu turističke zajednice,
2. zadaćama turističke zajednice,
3. pravima, obvezama i odgovornosti članova turističke zajednice,
4. načinu predstavljanja i zastupanja turističke zajednice,
5. djelokrugu, ustrojstvu, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova tijela turističke zajednice,
6. načinu odlučivanja u turističkoj zajednici i tijelima turističke zajednice,
7. načinu ostvarivanja javnosti rada,
8. načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
9. imovini, načinu stjecanja imovine i raspolaganju imovinom,
10. postupku s imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice,
11. i drugim pitanjima.

(3) Turistička zajednica koja osniva podružnice, statutom uređuje njihov ustroj, prava i obveze te način poslovanja.

(4) Turistička zajednica donosi statut te izmjene i/ili dopune statuta uz prethodnu suglasnost ministarstva. Ako turistička zajednica ne donese statut, odnosno izmjene i/ili dopune statuta u roku od mjesec dana od dana primitka suglasnosti ministarstva, smatrat će se da suglasnost nije dana.

(5) Statuti turističkih zajednica općina i gradova i njihove izmjene i/ili dopune objavljuju se u službenom glasilu odgovarajuće jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, a statuti turističkih zajednica županija, Turističke zajednice Grada Zagreba i Hrvatske turističke zajednice u »Narodnim novinama«.

(6) Službena glasila jedinica područne (regionalne) samouprave iz stavka 5. ovoga članka, turističke zajednice su dužne dostaviti ministarstvu u roku od 15 dana od dana objave statuta, odnosno izmjene i/ili dopune statuta u službenom glasilu.

Tijela turističkih zajednica

Članak 10.

(1) Tijela turističke zajednice su:

1. skupština,
2. turističko vijeće,
3. nadzorni odbor,
4. predsjednik turističke zajednice.

(2) U Hrvatskoj turističkoj zajednici skupština nosi naziv Sabor.

(3) Statutom turističke zajednice može se predvidjeti osnivanje i drugih tijela.

(4) Članovi tijela i predsjednik turističke zajednice osobno su odgovorni za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.

(5) Mandat članova tijela turističke zajednice traje četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani.

(6) U slučaju prestanka mandata člana tijela ili predsjednika prije isteka vremena na koje je član odnosno predsjednik izabran, novi član, odnosno predsjednik se bira ili delegira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Skupština

Članak 11.

(1) Skupština turističke zajednice je najviše tijelo upravljanja u turističkoj zajednici.

(2) Skupštinu turističke zajednice čine članovi i/ili predstavnici članova turističke zajednice.

(3) Članovi, odnosno predstavnici članova turističke zajednice ne mogu putem punomoći ovlastiti drugu osobu da umjesto njih sudjeluje u radu skupštine.

(4) Skupština turističke zajednice održava se najmanje dva puta godišnje.

Članak 12.

Skupština turističke zajednice:

1. donosi statut turističke zajednice,
2. donosi poslovnik o radu skupštine,
3. odlučuje o izboru i razrješenju članova turističkog vijeća i nadzornog odbora, koje prema odredbama ovoga Zakona bira skupština,
4. donosi godišnji program rada i godišnji financijski plan turističke zajednice i podružnica,
5. donosi godišnje financijsko izvješće turističke zajednice i podružnica,
6. donosi odluku o osnivanju i ustroju turističkog ureda,
7. donosi odluku o izvješćima koja podnose turističko vijeće i nadzorni odbor,
8. donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno propisima i statutom turističke zajednice.

Turističko vijeće

Članak 13.

- (1) Turističko vijeće je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice.
- (2) Turističko vijeće obavlja poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.
- (3) Turističko vijeće je odgovorno skupštini turističke zajednice.
- (4) Turističko vijeće može pravovaljano odlučivati ukoliko sjednici prisustvuje više od polovice članova vijeća.
- (5) Turističko vijeće odlučuje većinom glasova prisutnih članova.

Članak 14.

Turističko vijeće turističke zajednice:

1. provodi odluke i zaključke skupštine turističke zajednice,
2. predlaže skupštini godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice i podružnica, te godišnje financijsko izvješće,
3. podnosi skupštini izvješće o svom radu najmanje jednom godišnje,
4. upravlja imovinom turističke zajednice sukladno ovom Zakonu i statutu te sukladno programu rada i financijskom planu,

5. donosi opće akte za stručnu službu turističke zajednice,
6. imenuje direktora turističkog ureda i voditelje podružnica na temelju javnog natječaja te razrješava direktora turističkog ureda i voditelje podružnica,
7. utvrđuje granice ovlasti za zastupanje turističke zajednice i raspolaganje financijskim sredstvima turističke zajednice,
8. daje ovlaštenje za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora,
9. donosi poslovnik o svom radu,
10. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.

Predsjednik turističke zajednice

Članak 15.

- (1) Predsjednik turističke zajednice predstavlja turističku zajednicu.
- (2) Dužnost predsjednika turističke zajednice općine ili grada i županije obnaša općinski načelnik ili gradonačelnik, odnosno župan ovisno o jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje za koje je turistička zajednica osnovana.
- (3) Dužnost predsjednika turističke zajednice općine ili grada i županije može obnašati i osoba koju, odredi općinski načelnik ili gradonačelnik odnosno župan ovisno o jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje koje je turistička zajednica osnovana.
- (4) Dužnost predsjednika turističke zajednice područja i udruženih turističkih zajednica iz članka 54. ovoga Zakona obnaša, sukladno odredbama statuta, jedan od općinskih načelnika ili gradonačelnika, odnosno župana ovisno o jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje kojih je osnovana turistička zajednica područja.
- (5) Dužnost predsjednika turističke zajednice područja i udruženih turističkih zajednica iz članka 54. ovoga Zakona može obnašati i osoba koju, sporazumno odrede općinski načelnici ili gradonačelnici, odnosno župani ovisno o jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za područje koje je turistička zajednica osnovana.
- (6) Dužnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice obnaša ministar.
- (7) Predsjednik turističke zajednice je i predsjednik skupštine i predsjednik turističkog vijeća.
- (8) Predsjednik turističke zajednice saziva i predsjedava skupštini turističke zajednice i saziva i predsjedava sjednicama turističkog vijeća.

Nadzorni odbor

Članak 16.

(1) Nadzorni odbor turističke zajednice ima najmanje tri člana, a čine ga:

1. članovi koje bira skupština turističke zajednice,

2. član kojeg delegira predstavničko tijelo jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ovisno o turističkoj zajednici.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, nadzorni odbor turističke zajednice područja i udruženih turističkih zajednica čini član kojeg sporazumno delegiraju predstavnička tijela jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za područje kojih je turistička zajednica osnovana.

(3) Statutom se može odrediti veći broj članova nadzornog odbora s time da njihov broj mora biti neparan.

(4) Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice ima pet članova, od kojih tri člana bira Sabor Hrvatske turističke zajednice iz redova članova Hrvatske turističke zajednice, a po jednog člana delegiraju Odbor za turizam Hrvatskoga sabora i ministarstvo.

(5) Član nadzornog odbora ne može biti članom drugih tijela iste turističke zajednice.

(6) Nadzorni odbor donosi poslovnik o svom radu.

Članak 17.

(1) Nadzorni odbor nadzire:

1. vođenje poslova turističke zajednice,

2. materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice i podružnica,

3. izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana turističke zajednice,

(2) O obavljenom nadzoru nadzorni odbor turističke zajednice općine ili grada podnosi pisano izvješće na usvajanje turističkom vijeću i skupštini turističke zajednice općine ili grada, te turističkom vijeću turističke zajednice županije čiji je turistička zajednica član.

(3) O obavljenom nadzoru nadzorni odbor turističke zajednice županije podnosi pisano izvješće turističkom vijeću i skupštini turističke zajednice županije. Skupština turističke zajednice županije pisano izvješće o obavljenom nadzoru dostavlja Hrvatskoj turističkoj zajednici.

(4) O obavljenom nadzoru Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice podnosi pisano izvješće na usvajanje Saboru i Turističkom vijeću Hrvatske turističke zajednice. Sabor Hrvatske turističke zajednice pisano izvješće o obavljenom nadzoru dostavlja Hrvatskom saboru.

(5) U izvješću iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka nadzorni odbor dužan je posebno navesti: djeluje li turistička zajednica u skladu sa zakonima i aktima turističke zajednice te odlukama

skupštine i turističkog vijeća, jesu li godišnja i druga financijska izvješća sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama turističke zajednice i pokazuju li ispravno stanje, ocjenu o poslovanju i vođenju poslova, da li se program rada i financijski plan izvršavaju i provode i u kojoj mjeri, provodi li turistička zajednica fiskalno odgovorno i transparentno postupke dodjele potpora i nabave roba, usluga i radova, te preporuke o mogućnostima poboljšanja njihove provedbe.

(6) Turistička zajednica je dužna izvješće iz stavka 2., 3. i 4. ovoga članka javno objaviti na svojim internetskim stranicama i omogućiti trajnu dostupnost.

(7) Nadzorni odbor provodi nadzor iz stavka 1. ovoga članka najmanje dva puta godišnje.

Turistički ured

Članak 18.

(1) Skupština turističke zajednice osniva turistički ured turističke zajednice.

(2) Turistički ured Hrvatske turističke zajednice naziva se Glavni ured.

(3) U turističkom uredu obavljaju se stručni i administrativni poslovi vezani za zadaće turističke zajednice.

(4) Na radne odnose zaposlenih u turističkom uredu primjenjuju se opći propisi o radu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(5) Ministar pravilnikom propisuje posebne uvjete glede stručne spreme, radnog iskustva, znanja jezika i drugih posebnih znanja i sposobnosti, koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu.

(6) Direktor turističkog ureda, osim uvjeta propisanih pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka, mora ispunjavati i uvjet da mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova iz područja gospodarstva, dok ta mjera traje.

Članak 19.

(1) Turistički ured ima direktora kojeg turističko vijeće imenuje na vrijeme od četiri godine.

(2) Direktor turističkog ureda zastupa turističku zajednicu, organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističkog ureda, provodi odluke turističkog vijeća turističke zajednice i u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran je za poslovanje turističke zajednice i zakonitost rada turističkog ureda. Za svoj rad odgovara turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice.

(3) Na osnovu ovlasti iz stavka 2. ovoga članka Zakona, direktor turističkog ureda zapošljava radnike u turističkom uredu temeljem javnog natječaja.

(4) Turističku zajednicu do izbora direktora, a najduže šest mjeseci, zastupa predsjednik turističke zajednice.

Članak 20.

- (1) Direktor turističkog ureda i radnici na stručnim poslovima na izvršenju zadaća turističke zajednice, osim ispunjavanja posebnih uvjeta utvrđenih pravilnikom iz članka 18. Stavka 5. ovoga Zakona, moraju imati položen stručni ispit za rad u turističkom uredu (u daljnjem tekstu: stručni ispit).
- (2) Stručni ispit polaže se pred ispitnom komisijom ministarstva. Članove ispitne komisije imenuje ministar.
- (3) Stručni ispit polaže se prema ispitnom programu, a o položenom ispitu izdaje se uvjerenje.
- (4) Ministar pravilnikom propisuje ispitni program za stručni ispit, sastav ispitne komisije i način polaganja ispita.
- (5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka položeni stručni ispit ne moraju imati osobe koje imaju odgovarajuću stručnu spremu i najmanje 10 godina radnog staža na poslovima u turizmu u toj stručnoj spreml.
- (6) Osoba iz stavka 1. ovoga članka, koja u trenutku sklapanja ugovora o radu ispunjava uvjete utvrđene propisom iz članka 18. stavka 5. ovoga Zakona ali nema položen stručni ispit mora u roku od jedne godine od dana stupanja na rad položiti stručni ispit.
- (7) Radniku iz stavka 6. ovoga članka koji ne položi stručni ispit prestaje radni odnos po isteku posljednjeg dana roka za polaganje stručnog ispita.

Sukob interesa

Članak 21.

- (1) Direktor turističkog ureda i drugi radnici zaposleni u turističkom uredu ne mogu biti predsjednicima niti članovima skupštine, turističkog vijeća i nadzornog odbora niti jedne turističke zajednice.
- (2) Direktor turističkog ureda nije dopušteno obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti na području za koje je osnovana turistička zajednica.
- (3) Direktor turističkog ureda ne smije donositi odluke, odnosno sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na financijski ili drugi interes njegovog bračnog ili izvanbračnog druga, djeteta ili roditelja.
- (4) Direktor turističkog ureda ne smije biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja je član turističke zajednice.

II. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ILI GRADA

Članak 22.

(1) Turističku zajednicu općine ili grada osnivaju njezini članovi, a pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice općine ili grada i sazivanje osnivačke skupštine, obavlja općinski načelnik ili gradonačelnik u suradnji s turističkom zajednicom županije.

(2) Zahtjev za osnivanje turističke zajednice općine ili grada, koja nije bila osnovana do stupanja na snagu ovoga Zakona, ministarstvu podnosi općinski načelnik ili gradonačelnik.

(3) Zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka prilaže se odluka o namjeri osnivanja turističke zajednice i procjena izvornih prihoda potrebnih za rad turističke zajednice.

Članak 23.

(1) Općina ili grad u okviru svog samoupravnog djelokruga posebno vode brigu o osiguranju uvjeta za razvoj turizma, a naročito o uređenju naselja, javnoj turističkoj infrastrukturi, zaštiti okoliša, prirodne i kulturne baštine i dr.

(2) Turističke zajednice surađuju s tijelima jedinica lokalne samouprave u općinama i gradovima u sljedećim aktivnostima:

1. dogovaraju zajedničko korištenje sredstava boravišne pristojbe koja se doznaju općini ili gradu za poboljšanje uvjeta boravka turista,

2. dogovaraju izradu planova razvoja turizma u općini ili gradu, najkasnije do roka utvrđenog posebnim propisima za donošenje proračuna jedinice lokalne samouprave,

3. prate turistički promet te prijavu i odjavu turista,

4. surađuju pri odlučivanju o radnom vremenu ugostiteljskih objekata,

5. surađuju u drugim pitanjima vezanim uz razvoj turizma.

Sjedište turističke zajednice općine ili grada

Članak 24.

Sjedište turističke zajednice općine ili grada je u naselju sjedišta općine ili grada.

Članovi turističke zajednice općine ili grada

Članak 25.

(1) Članovi turističke zajednice općine ili grada su sve pravne i fizičke osobe, koje na području općine ili grada za koje se osniva turistička zajednica imaju sjedište ili podružnicu, pogon i sl. (u daljnjem tekstu: poslovna jedinica) i koje ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljaju s turizmom neposredno povezane djelatnosti.

(2) Djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se posebnim zakonom.

Članak 26.

(1) Članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka obavljanja djelatnosti pravne i fizičke osobe na području općine ili grada za koje se osniva turistička zajednica.

(2) Na prestanak članstva u turističkoj zajednici ne utječe privremena obustava djelatnosti kao ni sezonsko obavljanje djelatnosti.

(3) Članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada prestaje: prestankom rada turističke zajednice, prestankom pravne ili smrću fizičke osobe te djelomičnim ili potpunim gubitkom poslovne sposobnosti fizičke osobe, prestankom poslovne jedinice, promjenom sjedišta, prestankom ostvarivanja prihoda pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljanjem s turizmom neposredno povezanih djelatnosti.

Zadaće turističke zajednice općine ili grada

Članak 27.

Zadaće turističke zajednice općine ili grada su sljedeće:

1. koordinacija izrade i provedbe strateških dokumenata razvoja turizma i ključnih projekata podizanja konkurentnosti destinacije,

2. razvoj turističkih proizvoda uključujući i razvoj nišnih proizvoda za posebne tržišne segmente i razdoblja izvan turističke sezone,

3. razvoj događanja u destinaciji i dr. inovativnih motiva dolaska u destinaciju,

4. promoviranje turističke destinacije na razini općine ili grada samostalno i putem udruženog oglašavanja,

5. praćenje i sudjelovanje na natjecajima za EU fondove,

6. priprema i slanje podataka o turističkoj ponudi na području destinacije u turističku zajednicu županije,

7. priprema marketinških materijala o destinaciji i upućivanje na konačno oblikovanje u turističku zajednicu županije,

8. distribucija promotivnih materijala,

9. kreiranje sadržaja internetskih stranica destinacije,

10. upravljanje kvalitetom u destinaciji,

11. koordinacija i upravljanje podružnicama na području destinacije,

12. suradnja s javnim tvrtkama u destinaciji s ciljem unapređenja uvjeta boravka turista u destinaciji,

13. suradnja s turističkom zajednicom županije u operativnom marketingu,
14. podrška obveznicima prijave i odjave turista s područja destinacije za potrebe središnjeg turističkog informacijskog sustava,
15. provođenje programa edukacije i osposobljavanja zaposlenika,
16. ustrojavanje turističko-informativnih centara,
17. organiziranje kriznog menadžmenta,
18. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane općine ili grada,
19. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Turističke zajednice općine ili grada sudjeluju u provedbi programa i akcijama turističke zajednice županije od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu s područja županije.

(3) Turistička zajednica općine ili grada može na temelju posebne odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice, biti član međunarodnih turističkih organizacija.

Skupština turističke zajednice općine ili grada

Članak 28.

(1) Skupštinu turističke zajednice općine ili grada čine fizičke osobe članovi turističke zajednice i/ili predstavnici pravnih osoba članova turističke zajednice.

(2) Ako nema mogućnosti da svaki član turističke zajednice bude predstavljen u skupštini, tada skupštinu čine predstavnici članova, tako da svaki predstavnik u skupštini predstavlja određeni broj članova.

(3) Broj predstavnika članova skupštine iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se statutom turističke zajednice razmjerno visini udjela pojedinog člana u prihodu turističke zajednice, ali jedan član može imati maksimalno 30% predstavnika u skupštini.

(4) Kao udio u prihodu turističke zajednice iz stavka 3. ovoga članka, računaju se članarina i 25% boravišne pristojbe koje je taj član uplatio turističkoj zajednici, a koje uplate se odnose na obveze u godini koja prethodi godini u kojoj se provode izbori za skupštinu turističke zajednice.

(5) Ako tijekom mandata dođe do promjene udjela u приходima za više od 10%, broj predstavnika članova skupštine iznova će se utvrditi prema stavku 3. ovoga članka.

(6) Promjenu iz stavka 5. ovoga članka utvrđuje skupština istodobno s donošenjem godišnjega financijskog izvješća.

Članak 29.

Pored nadležnosti skupštine iz članka 12. ovoga Zakona skupština turističke zajednice općine ili grada:

1. donosi odluku o osnivanju i ustroju podružnice turističke zajednice,
2. bira predstavnike u skupštinu turističke zajednice županije iz redova svojih članova,
3. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i statutom turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada

Članak 30.

Turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada ima predsjednika i osam članova od kojih šest članova bira skupština turističke zajednice općine ili grada iz redova članova turističke zajednice, vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (pružatelji ugostiteljskih usluga, putničke agencije i sl.), a dva člana delegira predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za područje koje je turistička zajednica općine ili grada osnovana.

Turistička društva

Članak 31.

- (1) Turistička zajednica općine ili grada, poštujući načelo racionalnosti, može osnivati turistička društva kao svoje podružnice.
- (2) Turističko društvo se upisuje u Upisnik.

Članak 32.

- (1) Turističko društvo je ustrojstvena jedinica turističke zajednice općine ili grada za koju je statutom turističke zajednice propisano da obavlja dio poslova turističke zajednice usmjerenih na ostvarivanje zadaća turističke zajednice u naseljima za koje se turističko društvo osniva.
- (2) Turističko društvo nije pravna osoba.
- (3) Prava i obveze koje proisteku iz djelovanja turističkog društva jesu prava i obveze turističke zajednice općine ili grada.
- (4) Djelovanje i poslovi turističkog društva određuju se statutom turističke zajednice i odlukom o osnivanju turističkog društva.
- (5) Naziv i sjedište turističkog društva utvrđuju se u odluci o osnivanju turističkog društva.
- (6) Turističko društvo prestaje odlukom skupštine turističke zajednice o prestanku turističkog društva, te ukoliko turistička zajednica prestane postojati.

Članak 33.

(1) Turističko društvo mora raditi tijekom cijele godine.

(2) U turističkom društvu stručne poslove organizira i vodi voditelj turističkog društva, koji poslove obavlja u okviru prava i dužnosti određenih odlukom o osnivanju turističkog društva i statutom turističke zajednice te u okviru ovlaštenja turističkog vijeća.

3) Voditelj turističkog društva za svoj rad odgovara turističkom vijeću turističke zajednice i direktoru turističkog ureda turističke zajednice.

Članak 34.

(1) Za djelovanje turističkog društva koristi se najmanje 50% prihoda iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona turističke zajednice ostvarenih na području za koje je turističko društvo osnovano, preostalih nakon raspodjele sredstava ostalim korisnicima (turistička zajednica županije, Hrvatska turistička zajednica, općina ili grad).

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka posebno se iskazuju u financijskom planu turističke zajednice općine ili grada.

(3) Turističko društvo predlaže turističkom vijeću turističke zajednice godišnji program rada i financijski plan.

(4) Turističko društvo obvezno je sredstva kojima raspolaže sukladno ovom Zakonu, koristiti namjenski u skladu s utvrđenim godišnjim programom rada i financijskim planom.

(5) Godišnji program rada i financijski plan turističkog društva sastavni je dio godišnjeg programa rada i financijskog plana turističke zajednice općine ili grada.

III. TURISTIČKA ZAJEDNICA PODRUČJA

Članak 35.

(1) Turistička zajednica područja osniva se za područje na kojem nisu osnovane turističke zajednice općina ili gradova.

(2) Pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice područja i sazivanje osnivačke skupštine, obavlja turistička zajednica županije.

(3) Ako se turistička zajednica područja osniva za područje na kojem već postoji osnovana jedna ili više turističkih zajednica općina ili gradova, skupštine već osnovanih turističkih zajednica općina ili gradova, dužne su po dobivenoj suglasnosti iz članka 5. ovoga Zakona, donijeti odluku o prestanku turističke zajednice općine ili grada s danom upisa turističke zajednice područja u Upisnik turističkih zajednica.

(4) Turistička zajednica područja iz stavka 2. ovoga članka je pravni slijednik turističkih zajednica općina ili gradova koje prestaju njezinim osnivanjem.

(5) Inicijativu za osnivanje turističke zajednice područja mogu dati gradonačelnici ili općinski načelnici, već osnovane turističke zajednice općina ili gradova i turističke zajednice županija.

(6) Sjedište turističke zajednice područja iz stavka 1. ovoga Zakona određuje se statutom.

(7) Na turističke zajednice područja odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa o turističkoj zajednici općine ili grada, osim ako nije drugačije propisano.

Članak 36.

Turističko vijeće turističke zajednice područja ima predsjednika i osam članova, od kojih šest bira skupština turističke zajednice područja iz redova članova turističke zajednice, a dva člana sporazumno delegiraju jedinice lokalne samouprave za čije je područje turistička zajednica područja osnovana.

IV. TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

Članak 37.

(1) Turistička zajednica Grada Zagreba osniva se za područje glavnog grada Republike Hrvatske, radi ostvarenja i promicanja turističkih znamenitosti i identiteta glavnog grada, podizanja kvalitete turističke ponude, njegove promocije i obavljanja promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu Grada Zagreba.

(2) Na Turističku zajednicu Grada Zagreba na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i drugih propisa kojima se uređuje turistička zajednica općine ili grada i županije, osim ako tim propisima nije drugačije propisano.

V. TURISTIČKA ZAJEDNICA ŽUPANIJE

Članak 38.

(1) Turistička zajednica županije osniva se za područje županije.

(2) Osnivači turističke zajednice županije su njezini članovi.

(3) Sjedište turističke zajednice je u mjestu sjedišta županije, ukoliko statutom nije određeno drugačije.

Podružnice turističke zajednice županije

Članak 39.

(1) Turistička zajednica županije, poštujući načelo racionalnosti može na području županije osnivati podružnice turističke zajednice, u slučaju kada na području županije nisu osnovane turističke zajednice općina ili gradova.

(2) Podružnica turističke zajednice županije se osniva odlukom skupštine turističke zajednice županije u skladu sa statutom.

(3) Podružnica turističke zajednice županije upisuje se u Upisnik.

(4) Podružnica turističke zajednice županije nije pravna osoba.

Zadace turističke zajednice županije

Članak 40.

(1) Zadace turističke zajednice županije su sljedeće:

1. koordinacija izrade master planova i dr. planskih podloga razvoja turizma,
2. koordinacija dionika javnog i privatnog sektora u planiranju i provedbi ključnih turističkih razvojnih projekata na području županije,
3. suradnja s Hrvatskom turističkom zajednicom u elementima strateškog i operativnog planiranja,
4. suradnja s ključnim partnerima na turističkom tržištu i drugim županijama s ciljem unapređenja prodaje turističkih proizvoda s područja županije,
5. promocija turističke destinacije na razini županije samostalno i putem udruženog oglašavanja,
6. praćenje i kandidiranje EU programa te koordiniranje projektnih ideja i asistiranje turističkim zajednicama općina i gradova,
7. oblikovanje promotivnih materijala na temelju inputa turističkih zajednica općina i gradova,
8. uspostavljanje marketinške infrastrukture temeljene na suvremenim informatičkim tehnologijama,
9. obavljanje poslova operativnog marketinga
10. koordinacija djelovanja turističkih zajednica općina i gradova na području županije,
11. upravljanje kvalitetom – utvrđivanje normi, kriterija i oznaka kvalitete turističkih proizvoda na nivou županije,
12. pokretanje, objedinjavanje i koordinacija inicijativa vezano za stvaranje turističkih proizvoda,

13. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane županije,

14. provođenje javnih natječaja za dodjelu potpora turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima te potpora projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u županiji,

15. provođenje edukacija te razvoj ljudskih potencijala,

16. uspostavljanje i održavanje baze podataka o turističkoj ponudi na nivou županije,

17. provođenje istraživanja o zadovoljstvu posjetitelja i dr. tržišna istraživanja,

18. pružanje stručne i svake druge pomoći turistički zajednicama s područja županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj,

19. odnosi s javnošću

20. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Turistička zajednica županije sudjeluje i provodi programe i akcije Hrvatske turističke zajednice od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, te podizanja razine kvalitete turističke ponude Hrvatske.

(3) Turističke zajednice županija surađuju s regionalnim turističkim organizacijama iz drugih zemalja i mogu biti članovi međunarodnih turističkih organizacija.

Članovi turističke zajednice županije

Članak 41.

(1) Članovi turističke zajednice županije jesu turističke zajednice općina, gradova i turističke zajednice područja osnovane na području županije.

(2) Ako na području županije nisu osnovane turističke zajednice općina, gradova i turističke zajednice područja glede članstva u turističkoj zajednici odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada.

Skupština turističke zajednice županije

Članak 42.

(1) Skupštinu turističke zajednice županije čine predstavnici članova turističke zajednice.

(2) Broj predstavnika članova u skupštini turističke zajednice županije utvrđuje se statutom, tako da je svaka turistička zajednica zastupljena najmanje s jednim predstavnikom. Veći broj predstavnika pojedinačne turističke zajednice ovisi o turističkim značenju područja za koje je osnovana, a određuje se razmjerno udjelu turističke zajednice u prihodima turističke zajednice županije sukladno kriterijima propisanim u statutu turističke zajednice županije.

(3) Udio u prihodu iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se prema prihodu u godini koja prethodi godini u kojoj se provode izbori za skupštinu turističke zajednice županije.

Članak 43.

Pored nadležnosti skupštine iz članka 12. ovoga Zakona, skupština turističke zajednice županije iz redova članova turističke zajednice bira svoje predstavnike u Sabor Hrvatske turističke zajednice.

Turističko vijeće turističke zajednice županije

Članak 44.

(1) Turističko vijeće turističke zajednice županije ima predsjednika i deset članova, od kojih osam bira skupština turističke zajednice županije iz redova članova turističke zajednice, vodeći računa o teritorijalnoj zastupljenosti i o zastupljenosti djelatnosti u turizmu (pružatelji ugostiteljskih usluga, putničke agencije i dr.), a po jednog člana delegiraju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora iz redova svojih članova.

VI. HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

Članak 45.

(1) Hrvatska turistička zajednica je nacionalna turistička organizacija.

(2) Sjedište Hrvatske turističke zajednice je u Zagrebu.

Rad u inozemstvu

Članak 46.

(1) Hrvatska turistička zajednica osniva svoja predstavništva i ispostave u inozemstvu.

(2) Hrvatska turistička zajednica surađuje sa srodnim organizacijama u inozemstvu i može biti članom međunarodnih turističkih organizacija.

Članovi Hrvatske turističke zajednice

Članak 47.

Članovi Hrvatske turističke zajednice jesu turističke zajednice županija i Turistička zajednica Grada Zagreba.

Zadaće Hrvatske turističke zajednice

Članak 48.

Zadaće Hrvatske turističke zajednice su sljedeće:

1. marketing turizma na nacionalnoj razini,
2. donošenje i provedba strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma,
3. sudjelovanje u izradi strategije razvoja hrvatskog turizma,
4. suradnja s turističkim zajednicama županija i općina ili gradova u elementima planiranja,
5. koordinacija rada i izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica,
6. promocija turističke destinacije na nacionalnoj razini samostalno i putem udruženog oglašavanja,
7. suradnja s ključnim partnerima i dr. nacionalnim turističkom organizacijama,
8. praćenje EU programa i asistiranje turističkim zajednicama županija,
9. stvaranje prepoznatljivog, cijenjenog, diferenciranog i relevantnog brenda turizma Hrvatske s ciljem poboljšanja ugleda i položaja hrvatskog turizma na međunarodnom turističkom tržištu,
10. zajedničko ulaganje u oglašavanje s turističkom industrijom te turističkim zajednicama općina, gradova i županija,
11. uspostavljanje sustava upravljanja kvalitetom,
12. uspostavljanje djelotvornog mehanizma mjerenja učinkovitosti provedenih promotivnih aktivnosti,
13. razvoj hrvatskog turističkog informativnog sustava temeljenog na suvremenim informatičkim tehnologijama,
14. provođenje tržišnog istraživanja,
15. osnivanje, koordinacija i nadzor predstavništava u inozemstvu,
16. vođenje evidencije članstva turističkih zajednica u međunarodnim organizacijama,
17. izvršavanje ostalih poslova i zadaća od javnog interesa povjerenih od strane ministarstva.

Sabor Hrvatske turističke zajednice

Članak 49.

(1) Sabor Hrvatske turističke zajednice čine predsjednik Hrvatske turističke zajednice te predstavnici turističkih zajednica županija i Turistička zajednica Grada Zagreba.

(2) Svaka turistička zajednica županije ima po dva predstavnika u Saboru Hrvatske turističke zajednice, te na svakih 5% udjela u prihodu još po jednog predstavnika. Udio u prihodu utvrđuje se prema prihodu u godini koja prethodi izbornom Saboru.

Članak 50.

Sabor Hrvatske turističke zajednice donosi strateški marketinški plan hrvatskog turizma i odluku o osnivanju predstavništava i ispostava u inozemstvu.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice

Članak 51.

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice ima trinaest članova, a čine ga predsjednik i dvanaest članova, od kojih deset bira Sabor Hrvatske turističke zajednice iz redova članova Hrvatske turističke zajednice, a po jednog člana delegiraju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora iz redova svojih članova.

Članak 52.

(1) Pored nadležnosti turističkog vijeća iz članka 14. ovoga Zakona, Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice:

1. bira direktore i voditelje ispostava u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu na temelju javnog natječaja,
2. utvrđuje znak hrvatskog turizma u provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu,
3. utvrđuje kriterije za dodjelu oznake kvalitete,
4. obavlja i druge poslove koje mu povjeri Sabor Hrvatske turističke zajednice.

(2) Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice saziva se najmanje jedanput svaka tri mjeseca i kada to zatraži najmanje jedna trećina članova Turističkog vijeća.

Glavni ured

Članak 53.

(1) Direktor Glavnog ureda odgovoran je za zakonitost rada Hrvatske turističke zajednice i koordinirano djelovanje sustava turističkih zajednica.

(2) Direktor Glavnog ureda odgovara za svoj rad Saboru Hrvatske turističke zajednice, Turističkom vijeću i predsjedniku Hrvatske turističke zajednice.

(3) Statutom Hrvatske turističke zajednice utvrđuje se koje odluke može donositi direktor Glavnog ureda samostalno, a koje uz suglasnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice.

VII. UDRUŽIVANJE TURISTIČKIH ZAJEDNICA

Udruživanje turističkih zajednica s upisom u Upisnik turističkih zajednica

Članak 54.

(1) Turističke zajednice općina i/ili gradova i turističke zajednice županija mogu se poštujući načelo prostorno funkcionalne i proizvodne cjelovitosti te financijske samodostatnosti udružiti u zajedničku turističku zajednicu koja će djelovati kroz jedinstvenu marketinšku sinergiju.

(2) Marketinška sinergija iz stavka 1. ovoga članka, u smislu odredbi ovog Zakona, podrazumijeva jedinstven vizualni identitet udruženih turističkih zajednica općina i/ili gradova i turističkih zajednica županija, kao i dijeljenje marketinške infrastrukture (dizajn, priprema za tisak, zajednička web platforma, nastupanja na sajmovima, itd.) i promociju zajedničkog brenda.

(3) Osim odredbi iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, statut turističke zajednice iz stavka 1. ovoga članka sadrži i odredbe o:

1. načinu financiranja djelovanja turističke zajednice,
2. mjestu, načinu i nositeljima obavljanja stručnih i administrativnih poslova,
3. drugim pitanjima značajnim za djelovanje turističke zajednice.

(4) Na turističku zajednicu iz stavka 1. ovoga članka Zakona odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona i dr. propisa kojima se uređuje turistička zajednica općine ili grada i turistička zajednica županije, osim ako tim propisima nije nešto drugačije propisano.

Udruživanje turističkih zajednica bez upisa u Upisnik turističkih zajednica

Članak 55.

(1) Turističke zajednice općina i/ili gradova i turističke zajednice županija te jedinice lokalne samouprave, ako za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica, mogu se međusobno sporazumom udružiti u cilju zajedničkog razvoja turističkog proizvoda i promocije destinacije tako da čine destinaciju u smislu članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Sporazumom iz stavka 1. ovoga članka Zakona ne osniva se pravna osoba.

(3) Odluku o sklapanju sporazuma iz stavka 1. ovoga članka Zakona donosi turističko vijeće turističke zajednice odnosno predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, ako za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica.

(4) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka Zakona dostavlja se ministarstvu u elektronskom obliku u roku od 15 dana od dana njegovog sklapanja.

(5) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka Zakona ministarstvo objavljuje na svojim web stranicama.

VIII. GOSPODARENJE U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA

Godišnji program rada i financijski plan

Članak 56.

(1) Turistička zajednica je obvezna financijska sredstva koristiti sukladno programu rada i financijskom planu.

(2) Skupština turističke zajednice dužna je do kraja tekuće godine donijeti program rada i financijski plan za sljedeću godinu.

(3) Ukoliko skupština turističke zajednice ne donese program rada i financijski plan za sljedeću godinu u roku iz stavka 2. ovog članka, turistička zajednica može izvršavati samo one obveze koje proizlaze iz zakona ili ugovora.

(4) Prijedlog programa rada i financijskog plana za sljedeću godinu, turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada podnosi skupštini turističke zajednice općine ili grada do 15. rujna tekuće godine, turističko vijeće turističke zajednice županije podnosi skupštini turističke zajednice županije do 15. listopada tekuće godine, a turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice podnosi Saboru Hrvatske turističke zajednice do 15. studenoga tekuće godine.

(5) Prijedlog godišnjeg programa rada i financijskog plana turistička zajednica općine ili grada dužna je dostaviti turističkoj zajednici županije najkasnije do 30. rujna tekuće godine, turistička zajednica županije Hrvatskoj turističkoj zajednici najkasnije do 31. listopada tekuće godine te Hrvatska turistička zajednica ministarstvu najkasnije do 30. studenog tekuće godine.

(6) Ako turistička zajednica županije i Hrvatska turistička zajednica po dostavljenim prijedlozima godišnjeg programa rada i financijskim planovima utvrde da nisu ispunjene sve zakonom propisane zadaće, dužne su o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i ministarstvo.

Članak 57.

(1) Godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice obvezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje, te posebno planirane zadatke i financijske planove turističkih društava, podružnica, odnosno predstavništava i ispostava.

(2) Osim elementa iz stavka 1. ovoga članka, program rada i financijski plan turističke zajednice općine ili grada moraju obvezno sadržavati tri zasebna potprograma koja će se odnositi na:

- razvoj turističkih proizvoda,

- promociju destinacije,

- uređenje javne turističke infrastrukture s ciljem unapređenja uvjeta boravka turista u destinaciji.

(3) Za planiranje i nadzor provedbe navedena tri potprograma iz stavka 2. ovoga članka, turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada ustrojiti će tri stalne stručne koordinacije sastavljene od predstavnika privatnog i javnog sektora čiji će djelokrug biti utvrđen statutom turističke zajednice.

(4) Svaka od stručnih koordinacija iz stavka 2. ovoga članka, ima sedam članova, od kojih u:

- stručnu koordinaciju za razvoj turističkih proizvoda predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave delegira 3 člana,

- stručnu koordinaciju za promociju destinacije predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave delegira 2 člana,

- stručnu koordinaciju za uređenje javne turističke infrastrukture za poboljšanje boravka turista u destinaciji predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave delegira pet članova.

(5) Prijedlog programa rada i financijskog plana iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se dostavlja na razmatranje članovima skupštine turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.

(6) Sabor Hrvatske turističke zajednice donosi godišnji program rada i financijski plan uz prethodnu suglasnost ministarstva.

(7) Tijekom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji financijski plan.

(8) Ako tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada i financijskog plana u obujmu većem od 5%, turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i financijskog plana.

(9) Izmjene programa rada i financijskog plana iz stavka 7. i 8. ovoga članka obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i financijski plan.

(10) Turistička zajednica dužna je program rada i financijski plan iz stavka 1. ovoga članka te izmjene, odnosno dopune programa rada i financijskog plana objaviti na svojim internetskim stranicama u roku od 8 dana od dana donošenja.

Godišnje financijsko izvješće

Članak 58.

(1) Skupština turističke zajednice dužna je svake godine do kraja ožujka tekuće godine donijeti godišnje financijsko izvješće za prethodnu godinu.

(2) Prijedlog godišnjeg financijskog izvješća za prethodnu godinu turističko vijeće podnosi skupštini turističke zajednice i nadzornom odboru do kraja veljače tekuće godine.

(3) Godišnje financijsko izvješće za prethodnu godinu turistička zajednica općine ili grada dužna je dostaviti turističkoj zajednici županije najkasnije do 15. travnja tekuće godine,

turistička zajednica županije Hrvatskoj turističkoj zajednici najkasnije do 30. travnja tekuće godine te Hrvatska turistička zajednica ministarstvu najkasnije do 15. svibnja tekuće godine.

(4) Godišnje financijsko izvješće obvezno sadržava podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad tijela turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, financijskom rezultatu poslovanja, usporedbu financijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma.

(5) Osim elemenata iz stavka 4. ovoga članka, godišnje financijsko izvješće Hrvatske turističke zajednice sadrži i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju iz državnog proračuna.

(6) Prijedlog godišnjeg financijskog izvješća mora se staviti na uvid članovima skupštine turističke zajednice osam dana prije razmatranja na skupštini turističke zajednice.

(7) Turistička zajednica dužna je godišnje financijsko izvješće iz stavka 1. ovoga članka objaviti na svojim web-stranicama u roku od 8 dana od dana donošenja.

Članak 59.

(1) Turističke zajednice su se u postupku donošenja godišnjeg programa rada i financijskog plana dužne međusobno usklađivati i koordinirati.

(2) Izrada godišnjeg programa rada i financijskog plana te godišnjeg financijskog izvješća provodi se po jedinstvenoj metodologiji koju donosi Hrvatska turistička zajednica.

Prihodi

Članak 60.

(1) Prihodi turističke zajednice su:

1. boravišna pristojba, u skladu s posebnim zakonom,
2. članarina, u skladu s posebnim zakonom,
3. prihodi od obavljanja gospodarskih djelatnosti iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Osim prihoda iz stavka 1. ovoga članka turistička zajednica može ostvarivati i prihode iz :

- proračuna jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave, te državnog proračuna,
- dragovoljnih priloga i darova,
- imovine u vlasništvu,
- fondova EU i sl.

(3) Turistička zajednica se može na temelju posebne odluke turističkog vijeća, financijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i financijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 50% financijskim planom predviđenih prihoda.

(4) Troškovi za bruto plaće radnika zaposlenih u turističkom uredu ne smiju prelaziti 25% ukupnih prihoda turističke zajednice.

IX. NADZOR

Tijela nadležna za provođenje nadzora i obavljanje revizije

Članak 61.

(1) Članovi turističke zajednice nadziru rad turističke zajednice. Ako član turističke zajednice uoči nepravilnosti u radu turističke zajednice ovlašten je na to pismeno upozoriti nadzorni odbor turističke zajednice.

(2) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je razmotriti svako pismeno upozorenje člana iz stavka 1. ovoga članka te, ukoliko ocjeni da je to potrebno, provesti nadzor sukladno svojim ovlaštenjima iz članka 17. ovoga Zakona i o rezultatima provedenog nadzora obavijestiti skupštinu i turističko vijeće.

(3) Nadzorni odbor može, uz suglasnost Turističkog vijeća, povjeriti obavljanje nadzora neovisnom revizoru.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, neovisni revizor obavlja reviziju u turističkim zajednicama na temelju odredbi ovoga Zakona, a sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje rad neovisnih revizora.

Članak 62.

(1) Ministarstvo obavlja nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Zakona, te drugih propisa kojima se uređuju turističke zajednice.

(2) U provedbi nadzora ministarstvo nadzire osobito:

1. zakonitost sustava, rada i postupanja tijela turističkih zajednica,
2. zakonitost akata turističkih zajednica,
3. izvršavanje zadaća turističkih zajednica,
4. zakonitost rada i postupanja zaposlenika turističkih ureda turističkih zajednica,
5. svrhovitost unutarnjeg ustrojstva,
6. ispunjavanje uvjeta zaposlenika turističkih ureda za rad u turističkom uredu.

(3) Ministarstvo, nadzor iz stavka 1. ovoga članka, obavlja na temelju dokumentacije zatražene od turističke zajednice.

Članak 63.

Nadzor nad financijskim poslovanjem turističkih zajednica obavlja ministarstvo nadležno za financije sukladno propisu o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija.

Provedba nadzora

Članak 64.

(1) U provedbi nadzora ministarstvo može zahtijevati izvješća, podatke, materijale i druge obavijesti od turističke zajednice.

(2) Turističke zajednice dužne su omogućiti ministarstvu provedbu nadzora, te im dostaviti ili pripremiti točna i potpuna izvješća, podatke i druge materijale i obavijesti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 65.

Ako u provedbi nadzora ministarstvo, nadzorni odbor turističke zajednice i neovisni revizor utvrde da postoje nezakonitosti ili nepravilnosti, poduzet će mjere u svrhu otklanjanja uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti, a osobito:

1. naložiti mjere koje se moraju poduzeti radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti ili nepravilnosti i odrediti za to primjeren rok,
2. naložiti pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika turističkog ureda turističke zajednice,
3. poduzeti i druge propisane mjere.

Članak 66.

(1) Ako se u provedbi nadzora utvrdi da nadzirana turistička zajednica djeluje suprotno odredbama ovoga Zakona, ministarstvo može u nadziranoj turističkoj zajednici naložiti pokretanje postupka razrješenja direktora turističkog ureda, predsjednika i članova tijela nadzirane turističke zajednice.

(2) Do okončanja postupka razrješenja iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo je dužno u roku od osam dana od dana pokretanja postupka razrješenja suspendirati osobu protiv koje je postupak pokrenut.

X. PRESTANAK POSTOJANJA TURISTIČKE ZAJEDNICE

Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice

Članak 67.

(1) Turistička zajednica prestaje postojati na temelju:

1. odluke Skupštine turističke zajednice o prestanku turističke zajednice,

2. rješenja ministarstva o zabrani djelovanja turističke zajednice.

(2) Rješenje iz stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, ministarstvo može donijeti:

- ako turistička zajednica donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
- ako turistička zajednica ne izabere predsjednika turističke zajednice ili članove turističkog vijeća i nadzornog odbora u roku od 60 dana od dana konstituiranja, isteka njihovog mandata ili njihova razrješenja, odnosno od dana podnošenja ostavke,
- ako turistička zajednica ne donese godišnji program rada i financijski plan, odnosno godišnje financijsko izvješće u zakonom utvrđenom roku,
- ako turistička zajednica ne ispunjava zadaće zbog kojih je osnovana,
- kada se u turističkoj zajednici ne održe izbori za novu skupštinu, sukladno zakonu i statutu,
- kada se ni u roku od 60 dana od dana provedenih izbora ne konstituiraju skupština turističke zajednice,
- ako turistička zajednica ne izvrši mjere koje je naložilo ministarstvo, nadzorni odbor turističke zajednice ili neovisni revizor,
- ako turistička zajednica djeluje bez direktora turističkog ureda duže od šest mjeseci,
- ako troškovi za bruto plaće zaposlenih u turističkom uredu turističke zajednice prelaze 25% ukupnih prihoda turističke zajednice.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja turističkoj zajednici.

Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice

Članak 68.

(1) Turistička zajednica županije čiji je član turistička zajednica koja prestaje postojati dužna je okončati poslove turističke zajednice koji su u tijeku, naplatiti potraživanja i podmiriti vjerovnike.

(2) Imovinu preostalu nakon namirenja vjerovnika u slučaju prestanka turističke zajednice stječe turistička zajednica županije, sukladno statutu.

(3) Ako prestaje postojati turistička zajednica područja koja teritorijalno obuhvaća više županija, turističke zajednice tih županija, na temelju dogovora, a sukladno statutu turističke zajednice područja, okončat će poslove turističke zajednice područja koji su u tijeku, naplatiti potraživanja i podmiriti vjerovnike.

(4) Imovinu preostalu nakon namirenja vjerovnika, u slučaju iz stavka 3. ovoga članka, sukladno statutu stječu turističke zajednice županija.

Brisanje iz Upisnika

Članak 69.

(1) Na temelju odluke skupštine, odnosno pravomoćnog rješenja o zabrani djelovanja turističke zajednice ministarstvo će brisati turističku zajednicu iz Upisnika.

(2) Brisanjem iz Upisnika turistička zajednica prestaje postojati.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 70.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:

1. u provođenju promotivnih aktivnosti u inozemstvu ne upotrebljava znak hrvatskog turizma (članak 2. stavak 2.),

2. započne obavljati djelatnost prije no što je upisana u Upisnik (članak 5. stavak 1.),

3. ne prijavi upis turističke zajednice, upis podružnice, ili promjenu upisanih podataka (članak 5. stavak 2. i 3. i članak 31. stavak 2., članak 39. stavak 3.),

4. ima ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, a koji nije stečen u stečajnom postupku, ili drugom postupku koji se vodi po posebnim propisima, kao jedini način namirenja tražbine po osnovi članarine i boravišne pristojbe. (članak 7. stavak 5.),

5. ne objavi Statut ili njegove izmjene i dopune u službenom glasilu (članak 9. stavak 5.),

6. zaposleni u turističkom uredu ne ispunjavaju uvjete propisane pravilnikom iz članka 18. stavka 5. ovoga Zakona,

7. direktor turističkog ureda ne ispunjava uvjet propisan člankom 18. stavkom 6. ovoga Zakona,

8. direktor turističkog ureda ili drugi radnici zaposleni u turističkom uredu obnašaju ujedno i funkciju predsjednika odnosno člana skupštine, turističkog vijeća i nadzornog odbora (članak 21. stavak 1.),

9. direktor turističkog ureda obavlja ugostiteljsku i turističku djelatnost na području za koje je osnovana turistička zajednica (članak 21. stavak 2.),

10. direktor turističkog ureda donosi odluke odnosno sudjeluje u donošenju odluka koje utječu na financijski ili drugi interes njegovog bračnog ili izvanbračnog druga, djeteta ili roditelja (članak 21. stavak 3.),

11. je direktor turističkog ureda član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja je član turističke zajednice (članak 21. stavak 4.),

12. ne ostvaruje Zakonom utvrđene obvezne zadaće (članak 27., 40. i 48.),

13. ne koristi financijska sredstva sukladno programu rada i financijskom planu (članak 56. stavak 1.),

14. ne donese program rada i financijski plan sukladno odredbama članka 56. i 57. ovoga Zakona,

15. ne donese godišnje financijsko izvješće sukladno odredbama članka 57. ovoga Zakona,

16. ne omogući ministarstvu provedbu nadzora, ili mu ne dostavi ili ne pripremi točna i potpuna izvješća, podatke i druge materijale i obavijesti iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona (članak 64. stavak 2.),

17. ako u za to određenom roku ne otkloni nepravilnosti i nezaklonitosti utvrđene nadzorom (članak 65. točka 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u turističkoj zajednici.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 71.

(1) Propise iz članka 5. stavka 5., članka 7. stavka 4., članka 18. stavka 5. i članka 20. stavka 4. ovoga Zakona donijet će ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi:

1. Pravilnik o obrascima i načinu vođenja Upisnika turističkih zajednica (»Narodne novine«, br. 114/09.),

2. Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi („Narodne novine“, broj 131/09.),

3. Pravilnik o stručnom ispitu za rad na stručnim poslovima u turističkom uredu turističke zajednice („Narodne novine“, broj 121/09., 124/10., 15/13. i 65/13.),

4. Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu turističke zajednice općine, grada, županije i glavnom uredu Hrvatske turističke zajednice (»Narodne novine«, br. 42/14. i 114/14.).

Članak 72.

(1) Postojeće turističke zajednice općina ili gradova, turističke zajednice područja i turističke zajednice iz članka 60. Zakona o turističkim zajednicama i primicanju hrvatskog turizma („Narodne novine“, br. 152/08.) dužne su uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Turističke zajednice županija dužne su uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Hrvatska turistička zajednica je dužna uskladiti svoje akte i ustrojstvo s odredbama ovoga Zakona u roku od 14 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 73.

(1) Postojeće turističke zajednice mjesta prestaju postojati po sili zakona danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Sredstva, prava, obveze i radnike turističkih zajednica mjesta iz stavka 1. ovoga članka preuzimaju turističke zajednice općina ili gradova na čijem se području nalaze naselja u kojima su bile osnovane turističke zajednice mjesta.

(3) Turističke zajednice općina ili gradova koje preuzimaju sredstva, prava, obveze i radnike turističkih zajednica mjesta iz stavka 1. ovoga članka dužne su omogućiti ustrojavanje turističkih društva za mjesta u kojima su bile osnovane turističke zajednice.

(4) Ministarstvo rješenjem utvrđuje prestanak turističke zajednice iz stavka 1. ovoga članka i briše turističku zajednicu iz Upisnika turističkih zajednica.

Članak 74.

Godišnji programi rada i financijski planovi turističkih zajednica doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona provoditi će se prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, br. 152/08.).

Članak 75.

Zahtjevi za upis u Upisnik podneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona riješit će se prema odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, br. 152/08.).

Članak 76.

Do dana upisa u Upisnik turističke zajednice ili upisa promjene podataka koji se upisuju u Upisnik sukladno odredbama članka 72. – 73. ovoga Zakona, odnosno do dana isteka roka za taj upis, na postojeće turističke zajednice primjenjivat će se odredbe Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, broj 152/08.).

Članak 77.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (»Narodne novine«, broj 152/08.).

Članak 78.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2016.

OBRAZLOŽENJE

Uz poglavlje I TEMELJNE ODREDBE (Članci 1. - 21.)

Odredbama ovog poglavlja utvrđeno je što se uređuje Zakonom, određena je svrha osnivanja turističkih zajednica, oblici turističkih zajednica, pravni status i registracija turističkih zajednica, članstvo u turističkim zajednicama, ciljevi turističkih zajednica, način njihovog djelovanja, sadržaj statuta, obvezatna tijela u turističkim zajednicama i njihov djelokrug, te stručna služba turističkih zajednica.

Kao osnovna odrednica Zakona člankom 1. predviđa se preustroj cjelokupnog sustava turističkih zajednica, ustrojstva, zadaća i načina rada turističkih zajednica te osnovnih načela njihova financiranja po modelu destinacijske menadžment organizacija (u daljnjem tekstu: DMO), a kako bi se pridonijelo stvaranju svih preduvjeta potrebnih za sustavnu provedbu poslova destinacijskog upravljanja. Pri tome se definira pojam „turistička destinacija“ i pojam „destinacijska menadžment organizacija“, u smislu odredbi ovoga Zakona.

Prema članku 2. svrha osnivanja sustava turističkih zajednica je dvojaka: s jedne strane turističke zajednice se osnivaju radi promicanja i unapređenja turizma Republike Hrvatske kao strateška grana hrvatskog gospodarstva, dakle sustav se ustrojava sa svrhom jačanja i promicanja općeg interesa. S druge strane unutar sustava turističkih zajednica svoje gospodarske interese trebaju i mogu jačati i promicati pravne i fizičke osobe koje pružaju ugostiteljske ili druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom, dakle svrha osnivanja sustava je i omogućiti ostvarivanje individualnih (privatnih) interesa gospodarskih subjekata. U promociji u zemlji i inozemstvu, turističke zajednice koriste znak hrvatskog turizma koji se utvrđuje odlukom Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice.

Sustav turističkih zajednica čine sve osnovane turističke zajednice.

U članku 3. utvrđuju se područja za koja se osnivaju turističke zajednice po modelu DMO-a, kako slijedi:

- turistička zajednica općine ili grada za područje općine ili grada,
- turistička zajednica područja za područje na kojem nisu osnovane turističke zajednice općine ili grada,
- Turistička zajednica Grada Zagreba za područje Grada Zagreba,
- turistička zajednica županije za područje županije,
- Hrvatska turistička zajednica za područje Republike Hrvatske.

Člancima 4. i 5. propisani su pravni status i registracija turističkih zajednica.

Turistička zajednica je pravna osoba. Svojstvo pravne osobe turistička zajednica stječe upisom u Upisnik turističkih zajednica koji vodi Ministarstvo, a gubi brisanjem iz Upisnika.

Ciljevi turističkih zajednica, utvrđeni u članku 6. su: razvoj i promocija destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja, osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa u cilju stvaranja međunarodno

konkurentnih proizvoda i razvijanje svijesti o važnosti i učincima turizma, te važnosti očuvanja i unapređenja turističke resursne osnove, a osobito zaštite okoliša za turizam.

Prema odredbi članka 7. djelovanje turističkih zajednica se i nadalje temelji na načelu opće korisnosti. Turističkim zajednicama se zabranjuje obavljanje gospodarske djelatnosti. Iznimno, turističkim zajednicama omogućava se da, u cilju pružanja čim kvalitetnije usluge i informacije turistima, prodaju suvenire, turističke karte, vodiče i sl. (osim vlastitog promotivnog materijala), objavljuju komercijalne oglase na svojim promotivnim materijalima, upravljaju javno turističkom infrastrukturom ustupljenom od strane jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, organiziraju manifestacije i priredbe te upravljaju javnom turističkom informacijskom infrastrukturom za elektroničko poslovanje i elektroničko trgovanje u turizmu za područje za koje je turistička zajednica osnovana. Također, turističke zajednice ne smiju imati ulog u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, osim ukoliko ga ne steknu kao jedini način namirenja tražbine po osnovi članarine i boravišne pristojbe u stečajnom ili drugom postupku koji se vodi po posebnim propisima.

U članku 8. određuje se da se javnost rada turističke zajednice, osim kao do sada statutom turističke zajednice, propisuje i odredbama ovoga Zakona, s tim da su turističke zajednice obvezne omogućiti ostvarivanje prava na pristup informacijama sukladno odredbama propisa kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, a sve u cilju što transparentnijeg djelovanja turističkih zajednica.

U članku 9. utvrđen je sadržaj statuta turističke zajednice. Propisano je da turistička zajednica donosi statut uz prethodnu suglasnost Ministarstva, te da se statuti lokalnih turističkih zajednica objavljuju u službenim glasilima odgovarajuće jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, a statuti županijskih turističkih zajednica, Turističke zajednice Grada Zagreba i Hrvatske turističke zajednice u "Narodnim novinama". Također se propisuju: obveza donošenja statuta, odnosno njegovih izmjena i dopuna u roku od jednog mjeseca od dana suglasnosti Ministarstva, te obveza dostavljanja službenih glasila jedinica lokalne samouprave u kojima su statuti objavljeni Ministarstvu.

Člancima 10. - 17. propisuju su tijela turističkih zajednica i njihov djelokrug. Tijela turističke zajednice su i nadalje: skupština, turističko vijeće, nadzorni odbor i predsjednik turističke zajednice, a Statutom se može predvidjeti osnivanje i drugih tijela.

Skupština (članak 11. i 12.) je najviše tijelo upravljanja koje čine članovi i/ili predstavnici članova turističke zajednice, a pravo članova na upravljanje turističkom zajednicom utvrđuje se kod svakog oblika turističke zajednice u kasnijim odredbama. Predviđeno je da se skupština turističke zajednice održava najmanje dva puta godišnje što je nužno kako bi mogla, u rokovima propisanim člancima 56. i 58. Zakona, donijeti program rada i financijski plan, te godišnje financijsko izvješće.

Djelokrug skupštine je, u principu, isti: ona donosi statut, poslovnik o svom radu, odlučuje o izboru i razrješenju članova turističkog vijeća i nadzornog odbora, donosi godišnji program rada turističke zajednice i podružnica, te financijski plan i godišnje financijsko izvješće turističke zajednice i podružnica, donosi odluku o osnivanju i ustroju turističkog ureda, prihvaća izvješća turističkog vijeća i nadzornog odbora, te donosi odluke i rješava druga pitanja kada je to predviđeno propisima i statutom.

Turističko vijeće (članak 13. i 14.) je izvršno tijelo skupštine turističke zajednice, te je odgovorno skupštini turističke zajednice. Propisano je da turističko vijeće odlučuje većinom glasova prisutnih članova, a može pravovaljano odlučivati ukoliko sjednici prisustvuje više od polovice članova vijeća.

Djelokrug turističkog vijeća je ostao isti: provođenje odluka i zaključaka skupštine turističke zajednice, predlaganje godišnjeg programa rada, financijskog plana i godišnjeg financijskog izvješća, podnošenje izvješća o svom radu, upravljanje imovinom turističke zajednice, donošenje općih akata za stručnu službu, imenovanje i razrješenje direktora turističkog ureda i voditelja podružnica, davanje ovlaštenja za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora, utvrđivanje granice ovlasti za zastupanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice, davanje ovlaštenja za zastupanje turističke zajednice u slučaju spriječenosti direktora, donošenje poslovnika o svom radu i dr.

Novina je da dužnost predsjednika turističke zajednice općine ili grada i županije (članak 15. Zakona) može obnašati i osoba koju odredi općinski načelnik ili gradonačelnik odnosno župan ovisno o jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave za područje koje je turistička zajednica osnovana. Naime, do sada je dužnost predsjednika turističke zajednice općine ili grada i županije ex lege mogao obnašati isključivo općinski načelnik ili gradonačelnik i župan. Ovakav način određivanja predsjednika turističke zajednice nailazio je na velike prigovore na lokalnim nivoima (turističke zajednice općina i gradova) u smislu da je upravljanje turističkim zajednicama do krajnosti ispolitizirano. No, s obzirom da je u interesu razvoja turizma u destinaciji osobito važno osigurati suradnju turističke zajednice i jedinice lokalne samouprave za područje koje je turistička zajednica osnovana predloženo je rješenje kao u članku 15. Zakona prema kojem je ostavljena mogućnost da dužnost predsjednika turističke zajednice obnaša osoba koja je član turističke zajednice ukoliko je općinski načelnik ili gradonačelnik odnosno župan odredi za predsjednika turističke zajednice.

Nadzorni odbor (članak 16. i 17.) ima najmanje tri člana od kojih je najmanje jedan predstavnik jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave (umjesto kao do sada jedan član kojeg je delegiralo turističko vijeće turističke zajednice više razine), a ostale članove bira skupština turističke zajednice. Statutom se može odrediti i veći broj članova. Nadzorni odbor Hrvatske turističke zajednice ima pet članova, od kojih tri člana bira Sabor Hrvatske turističke zajednice iz redova članova Hrvatske turističke zajednice, a po jednog člana delegiraju Ministarstvo i Odbor za turizam Hrvatskog sabora. Članom nadzornog odbora ne može biti član drugih tijela iste turističke zajednice.

Djelokrug nadzornog odbora ostaje isti, tj. nadzorni odbor nadzire: vođenje poslova turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje i raspolaganje sredstvima turističke zajednice i podružnica, te izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana turističke zajednice. Glede otklanjanja eventualnih nepravilnosti utvrđenih nadzorom, nadzorni odbor nema nikakvih ovlaštenja, već je dužan pisano izvješće o obavljenom nadzoru dostaviti turističkom vijeću i skupštini svoje turističke zajednice, te vertikalno još turistička zajednica općine ili grada isto izvješće dostavlja turističkoj zajednici županije, dok turistička zajednica županije izvješće o obavljenom nadzoru dostavlja HTZ-u, a HTZ izvješće o obavljenom nadzoru dostavlja Hrvatskom saboru. Nadzorni odbori nadzor provode najmanje dva puta godišnje. Također se propisuje obvezatan sadržaj izvješća nadzornog odbora, kako bi se osiguralo da nadzorni odbor obavlja sve poslove iz svog djelokruga, te da nadzorom budu obuhvaćeni svi faktori važni za učinkovito djelovanje turističkih zajednica. U tom smislu uz

dosadašnji sadržaj izvješća nadzornog odbora predlaže se odredba o obvezi nadzornog odbora da u svom izvješću navede provodi li turistička zajednica fiskalno odgovorno i transparentno postupke dodjele potpora i nabave roba, usluga i radova. S ciljem što transparentnijeg djelovanja turističkih zajednica predlaže se odredba glede obveze javnog objavljivanja izvješća nadzornog odbora o obavljenom nadzoru.

Članci 18.-21. sadrže odredbe o turističkom uredu turističke zajednice. Turistički ured turističke zajednice osniva skupština turističke zajednice. Turistički ured obavlja stručne i administrativne poslove turističke zajednice. Na radne odnose zaposlenih u turističkom uredu primjenjuju se opći propisi o radu, osim ako Zakonom nije drugačije propisano.

Ministar kao i do sada propisuje posebne uvjete koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkom uredu. Svrha ove odredbe je osigurati da zaposleni u turističkom uredu imaju potrebna stručna i posebna znanja nužna za efikasno obavljanje stručnih poslova u turističkoj zajednici (članak 18.). S obzirom da se u praksi pokazalo da stručna sprema, godine rada i sl., koje je bilo moguće propisati kao posebne uvjete, često nisu bili dostatni za izvršavanje stručnih poslova u turističkoj zajednici koji iziskuju specifična stručna znanja, u cilju podizanja stručnosti zaposlenih u turističkim uredima, propisana je obveza polaganja stručnog ispita za direktore turističkih ureda i zaposlenike na stručnim poslovima. Ispitni program, sastav ispitne komisije i dr. propisat će ministar (članak 20.).

Turistički ured ima direktora koji organizira i rukovodi radom i poslovanjem ureda, zastupa turističku zajednicu sukladno odluci turističkog vijeća, provodi odluke turističkog vijeća turističke zajednice, te je u granicama utvrđenih ovlasti odgovoran za poslovanje i zakonitost rada turističke zajednice. Za svoj rad odgovara skupštini, turističkom vijeću i predsjedniku turističke zajednice. Novina je da turističko vijeće bira direktora na vrijeme od četiri godine (članak 19.).

Nadalje, predlaže se odredba prema kojoj direktor turističkog ureda u okviru naprijed navedenih ovlasti zapošljava radnike u turističkom uredu isključivo na temelju javnog natječaja, što do sada nije bio slučaj, a sa svrhom osiguravanja transparentnosti kod zapošljavanja u turističkim uredima turističkih zajednica.

Kako bi se osiguralo zastupanje turističke zajednice do izbora direktora turističkog ureda propisano je da turističku zajednicu do imenovanja direktora zastupa predsjednik turističke zajednice. Ovakvo zakonsko rješenje naišlo je na čestu zlouporabu u sustavu turističkih zajednica na način da turističko vijeće uopće ne bira direktora odnosno ne raspisuje natječaj za direktora turističkog ureda, već predsjednik godinama zastupa turističku zajednicu. Ovakva situacija je u velikom broju slučajeva prisutna zbog nedostatka sredstava za rad turističkih zajednica. Slijedom navedenog, kao novina predlaže se vremensko ograničenje zastupanja turističke zajednice od strane predsjednika na razdoblje od šest mjeseci, s tim da će ministarstvo donijeti rješenje o zabrani djelovanja turističke zajednice ukoliko turistička zajednica nastavi djelovati bez direktora duže od šest mjeseci (članak 19.).

U svrhu otklanjanja mogućnosti sukoba interesa propisano je, kao i do sada, direktor turističkog ureda i drugi radnici zaposleni u turističkom uredu ne mogu biti predsjednicima niti članovima skupštine, turističkog vijeća niti nadzornog odbora, jer su te funkcije inkompatibilne s funkcijom direktora i drugih radnika zaposlenih u turističkom uredu. Također, propisano je da direktoru nije dozvoljeno obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti na području za koje je osnovana turistička zajednica, kao niti donošenje odluka

odnosno sudjelovanje u donošenju odluka koje utječu na financijski ili drugi interes bračnog ili izvanbračnog druga, djeteta ili roditelja. Isto tako, direktor ne smije biti član upravnog ili nadzornog tijela trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja je član turističke zajednice (članak 21.).

Uz poglavlje II TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE ILI GRADA (Članci 22. - 34.)

Odredbe ovog poglavlja odnose se na turističke zajednice općina ili gradova koje osnivaju za područje općina ili gradova.

Osnivači turističke zajednice su, kao i do sada, njeni članovi (na osnivačkoj skupštini donose statut kojim se, u okviru zakonom utvrđenih granica, uređuju osnove djelovanja turističke zajednice, prava i obveze članova, stjecanje i raspolaganje imovinom i dr. važna pitanja). Kako do određenog stupnja razvoja turizma brigu o razvoju turizma u općini ili gradu vodi samo lokalna samouprava, logično je da lokalna samouprava obavi pripremne radnje za osnivanje turističke zajednice destinacije i sazove osnivačku skupštinu. U okviru obavljanja pripremnih radnji lokalna samouprava u biti prenosi na turističku zajednicu velik dio poslova vezanih uz razvoj turizma koje je do tada sama obavljala (članak 22.).

No, neki poslovi vezani uz razvoj turizma ne mogu se u cijelosti prenijeti na turističku zajednicu, jer njihovo obavljanje istovremeno doprinosi boljitku stanovnika i općem gospodarskom razvoju (što su poslovi koje u okviru svog samoupravnog djelokruga obavlja lokalna samouprava, sukladno propisima o lokalnoj samoupravi). Sukladno navedenom, u članku 23. propisuju se određene obveze lokalne samouprave koje doprinose razvoju turizma.

Tako prema stavku 1. lokalna samouprava u okviru svog samoupravnog djelokruga, mora posvetiti posebnu pažnju razvoju turizma, jer on doprinosi boljitku stanovnika i općem gospodarskom razvoju, dok je u stavku 2. propisano što lokalna samouprava i turistička zajednica moraju raditi zajedno (surađivati) kako bi se turizam na tom području i dalje uspješno razvijao.

U članku 24. propisano je da se sjedište turističke zajednice općine ili grada u naselju sjedišta općine ili grada.

Članovi turističke zajednice (članci 25. i 26.) su, kao i do sada, sve pravne i fizičke osobe koje na području općine ili grada za koje se osniva turistička zajednica imaju svoje sjedište ili poslovnu jedinicu, a koje ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljaju s turizmom neposredno povezanu djelatnost. Koje su to djelatnosti propisuje se posebnim zakonom. Članstvo počinje danom osnivanja turističke zajednice ili danom početka djelatnosti koja je temelj obvezatnog članstva, a prestaje prestankom tih uvjeta.

U članku 27. su propisane zadaće turističke zajednice općine ili grada. Propisane zadaće trebaju osigurati djelovanje lokalnih turističkih zajednica po modelu DMO-a. U tom smislu, kao neke od najznačajnijih zadaća, predlažu se: koordinacija izrade i provedbe strateških dokumenta razvoja turizma i ključnih turističkih investicijskih projekata javnog sektora i ključnih projekata podizanja konkurentnosti destinacije, razvoj turističkih proizvoda uključujući i razvoj nišnih proizvoda za posebne tržišne segmente i razdoblja izvan turističke

sezone, razvoj događanja u destinaciji i dr. inovativnih motiva dolaska u destinaciju, promoviranje turističke destinacije na razini općine ili grada samostalno ili putem udruženog oglašavanja, praćenje i sudjelovanje na natječajima za EU fondove, upravljanje kvalitetom u destinaciji, suradnja s turističkom zajednicom županije u operativnom marketingu, organiziranje kriznog menadžmenta, podrška obveznicima prijave i odjave turista s područja destinacije za potrebe središnjeg turističkog informacijskog sustava i dr.

Kako bi se osiguralo provođenje programa i akcija od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu s područja županije propisuje se obveza turističke zajednice općine ili grada da sudjeluje u njihovom provođenju.

Turistička zajednica općine ili grada može, na temelju posebne odluke Turističkog vijeća Hrvatske turističke zajednice, biti član međunarodnih turističkih organizacija.

Glede sastava skupštine turističke zajednice turističke zajednice općine ili grada (članak 28.) uvodi se ograničenje prema kojemu jedan član ne može imati više od 30% ukupnih predstavnika u skupštini. Ovo ograničenje predlaže se kako bi se onemogućilo da pojedini subjekti imaju prevlast u odlučivanju, a time i u upravljanju turističkom zajednicom (naročito financijskim sredstvima), što onemogućava utjecaj ostalih članova turističke zajednice. Naime, nerijetko je član koji je imao preko 30% predstavnika u skupštini, nadglasavanjem ostalih članova usmjeravao korištenje sredstava turističke zajednice za ostvarivanje vlastitih gospodarskih interesa, umjesto da su se sredstva koristila za promicanje i unapređivanje turizma

Kao udio u prihodu turističke zajednice računaju se članarina i 25% boravišne pristojbe koje je član uplatio turističkoj zajednici, kao i do sada. Međutim, prijedlogom Zakona se eksplicite definira da se uplate moraju odnositi na isključivo obveze u godini koja prethodi godini u kojoj se provode izbori za skupštinu turističke zajednice. Ovo iz razloga što je do sada bio čest slučaj da član turističke zajednice podmiri svoj dug iz više prethodnih godina u godini koja prethodi izbornoj skupštini i da na taj način ostvari veliki udio u ukupnom prihodu za tu godinu, a time i veći broj predstavnika u skupštini nego što bi mu pripadalo da je redovito izvršavao svoje obveze. Dakle, na neki način, takav član turističke zajednice bio je nagrađen za neredovito izvršavanje svojih obveza, a što je povratno imalo negativan odjek kod onih članova turističke zajednice koji su bili redoviti u izvršavanju svojih obveza.

Skupština će osim poslova iz članka 12. birati predstavnike u skupštinu turističke zajednice županije iz redova svojih članova, donositi odluke o osnivanju i ustroju podružnica, te obavljati i druge poslove utvrđene zakonom ili statutom (članak 29.).

Prema predloženom članku 30., mijenja se sastav turističkog vijeća, te će ono umjesto dosadašnjih predsjednika i osam članova koje je birala skupština iz redova svojih članova, imati predsjednika i osam članova od kojih šest bira skupština iz redova članova turističke zajednice, vodeći računa o zastupljenosti djelatnosti u turizmu, a dva člana delegiraju jedinice lokalne samouprave za područje kojih je turistička zajednica destinacije osnovana. Ovo iz razloga što predsjednik turističke zajednice više neće ex lege biti čelnik jedinice lokalne samouprave, kao do sada, te je stoga potrebno na drugi način osigurati suradnju i povezati djelovanje turističke zajednice destinacije i jedinice lokalne samouprave.

Turistička zajednica općine ili grada će moći, poštujući načelo racionalnosti, osnivati turistička društva (članak 31. - 34.) kao svoje podružnice koje nisu pravne osobe, a koje djeluju tijekom cijele godine. Za djelovanje turističkog društva koristi najmanje 50% sredstava boravišne pristojbe i članarine prikupljenih na području za koje je društvo osnovano, umanjениh za iznose koji se doznačuju ostalim korisnicima. Ovim odredbama se, s jedne strane osigurava ravnomjerna raspodjela zakonom osiguranih sredstava i za aktivnosti kojima se unapređuje turizam na cijelom području destinacije, a i za aktivnosti usmjerene na razvoj turizma na području na kojem su sredstva prikupljena. S druge strane se onemogućava da se turistička društva osnivaju samo za obavljanje poslova turističkog ureda, a time i «prebacivanje» zakonom ograničenih sredstava za rad stručnih službi.

Novina je da turističko društvo mora raditi tijekom cijele godine, a ne kao do sada, samo sezonski. Naime, turističko društvo predlaže turističkom vijeću turističke zajednice godišnji program rada i financijski plan turističkog društva koji je sastavni dio godišnjeg programa rada i financijskog plana turističke zajednice. Prema tome radi se o dokumentu koji se donosi na godišnjem nivou te stoga pretpostavlja cjelogodišnje funkcioniranje turističkog društva.

Uz poglavlje III TURISTIČKA ZAJEDNICA PODRUČJA (članak 35. – 36.)

Turistička zajednica područja osniva se za područje na kojem nisu osnovane turističke zajednice općina ili gradova s tim da se može osnovati i za područje na kojem već postoji osnovana jedna ili više turističkih zajednica općina ili gradova, ali pod uvjetom da skupštine već osnovanih turističkih zajednica općina ili gradova donesu odluku o prestanku turističke zajednice općine ili grada (članak 35.). Ovakav model osnivanja turističke zajednice omogućuje efikasnije sudjelovanje u upravljanju turističkom destinacijom, kao i veću učinkovitost u razvoju, unapređenju i promociji destinacijskih turističkih proizvoda te, ne manje važno, svrsishodnije trošenje sredstava.

U članku 36. propisuje se sastav turističkog vijeća turističke zajednice područja na način da od osam članova šest bira skupština turističke zajednice područja iz redova članova turističke zajednice, a dva člana sporazumno delegiraju jedinice lokalne samouprave za čije je područje turistička zajednica osnovana.

Uz poglavlje IV TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA (članak 37.)

Na području Grada Zagreba osniva se turistička zajednica koja ima poseban status, a na koju se odgovarajuće primjenjuju odredbe o turističkoj zajednici destinacije i županije.

Uz poglavlje V TURISTIČKA ZAJEDNICA ŽUPANIJE (članci 38. - 44.)

Odredbe ovog poglavlja odnose se na turističke zajednice županije koje se, kao i dosada, osnivaju za područje županije. Osnivači turističke zajednice županije su njeni članovi (turističke zajednice općina, gradova i područja). Sjedište turističke zajednice županije je mjesto sjedišta županije, ukoliko statutom nije određeno drugačije (članak 38.).

Turistička zajednica županije može, poštujući načelo racionalnosti, na području županije osnivati podružnice turističke zajednice županije koje nisu pravne osobe, ali smo ukoliko na području županije nisu osnovane turističke zajednice općina ili gradova (članak 39.).

U članku 40. utvrđene su zadaće turističke zajednice županije. To su: izrada master planova, koordinacija dionika javnog i privatnog sektora u planiranju i provedbi ključnih razvojnih projekata na području županije, suradnja s Hrvatskom turističkom zajednicom u elementima strateškog i operativnog planiranja, suradnja s ključnim partnerima na turističkom tržištu s ciljem unapređenja prodaje turističkih proizvoda na području županije, promocija turističke destinacije na razini županije samostalno i putem udruženog oglašavanja, praćenje i kandidiranje EU programa te asistiranje turističkim zajednicama destinacija, oblikovanje promotivnih materijala na temelju inputa turističkih zajednica destinacija, uspostavljanje marketinške infrastrukture temeljene na suvremenim informatičkim tehnologijama, obavljanje poslova operativnog marketinga, koordinacija djelovanja turističkih zajednica općina i gradova s područja županije, upravljanje kvalitetom – utvrđivanje normi, kriterija i oznaka kvalitete regionalnih turističkih proizvoda, pokretanje i objedinjavanje inicijativa vezano uz stvaranje turističkih proizvoda, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom, provođenje javnih natječaja za dodjelu potpora turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima te potpora projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u županiji, provođenje edukacija te razvoj ljudskih potencijala, uspostavljanje i održavanje baze podataka o turističkoj ponudi na nivou županije, provođenje istraživanja o zadovoljstvu posjetitelja i dr.

Ovako postavljene zadaće turističke zajednice županije omogućuju njihovo efikasnije sudjelovanje u upravljanju destinacijom kao i povećanje njihove učinkovitosti posebno u razvoju i unapređenju turističkih proizvoda na nivou županije te bolju promociju destinacijskog turističkog proizvoda, a što do sada nije bio slučaj.

Kako bi se osiguralo provođenje programa i akcija Hrvatske turističke zajednice od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, te podizanje razine kvalitete turističke ponude Hrvatske, propisuje se obveza turističke zajednice županije da sudjeluje u provođenju takvih programa i akcija.

Posebno se propisuje da turističke zajednice županija surađuju s inozemnim regionalnim turističkim organizacijama, te da mogu biti članovi međunarodnih turističkih organizacija.

Članovi turističke zajednice županije su turističke zajednice općina ili gradova osnovane na području županije (članak 41.).

Skupštinu turističke zajednice županije čine predstavnici svih članova turističke zajednice, na način da svaki član ima najmanje jednog predstavnika. Kao i do sada veći broj predstavnika pojedinog člana ovisi o udjelu turističke zajednice u ukupnom prihodu turističke zajednice županije (članak 42.)

Skupština turističke zajednice županije iz redova članova turističke zajednice bira predstavnike u Sabor Hrvatske turističke zajednice (članak 43.).

Turističko vijeće turističke zajednice županije, kao i do sada, ima predsjednika i deset članova od kojih osam bira skupština iz redova članova turističke zajednice vodeći računa o teritorijalnoj zastupljenosti i o zastupljenosti djelatnosti u turizmu, a po jednog člana delegiraju Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska gospodarska komora iz redova svojih članova (članak 44.).

Uz poglavlje VI HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA (članci 45. –53.)

Hrvatska turistička zajednica je nacionalna turistička organizacija čije sjedište je u Gradu Zagrebu (članak 45.). Ona osniva svoja predstavništva i ispostave u inozemstvu te surađuje sa srodnim organizacijama (članak 46.). Članovi Hrvatske turističke zajednice su turističke zajednice županija i Turistička zajednica Grada Zagreba (članak 47.).

Zadaće Hrvatske turističke zajednice su: marketing turizma na nacionalnoj razini, donošenje i provedba strateškog marketinškog plana hrvatskog turizma, sudjelovanje u izradi strategije razvoja hrvatskog turizma, promocija turističke destinacije na nacionalnoj razini samostalno i putem udruženog oglašavanja, suradnja s turističkim zajednicama županija, općina i gradova u elementima planiranja, koordinacija rada i izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica, praćenje EU programa i asistiranje turističkim zajednicama županija, stvaranje prepoznatljivog, cijenjenog, diferenciranog i relevantnog brenda turizma Hrvatske s ciljem poboljšanja ugleda i položaja hrvatskog turizma na međunarodnom turističkom tržištu, zajedničko ulaganje u oglašavanje zajedno s turističkom industrijom te turističkim zajednicama destinacija i turističkim zajednicama županija, uspostavljanje sustava upravljanja kvalitetom, razvoj hrvatskog turističkog informativnog sustava temeljenog na suvremenim informatičkim tehnologijama, provođenje tržišnog istraživanja, osnivanje i nadzor predstavništava u inozemstvu, vođenje evidencije članstva turističkih zajednica u međunarodnim organizacijama i dr. (članak 48.). Iz naprijed navedenih zadaća Hrvatske turističke zajednice razvidno je da je da su one prvenstveno fokusirane na provođenje marketinga turizma na nacionalnoj razini.

Sabor Hrvatske turističke zajednice čine predsjednik Hrvatske turističke zajednice, predstavnici svake turističke zajednice županije i Turističke zajednice Grada Zagreba (članak 49.).

Sabor Hrvatske turističke zajednice, osim općeg djelokruga skupštine iz članka 15. donosi strateški marketing plan hrvatskog turizma i odluku o osnivanju predstavništava i ispostava u inozemstvu. (članak 50.).

Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice ima 13 članova, a čine ga predsjednik i 12 članova od kojih deset bira Sabor Hrvatske turističke zajednice iz redova članova Hrvatske turističke zajednice, a po jednog delegiraju Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora (članak 51.).

Osim poslova ih članka 14. Zakona, Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice bira direktore i voditelje ispostava u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu. Novina je da turističko vijeće utvrđuje znak hrvatskog turizma koji turističke zajednice upotrebljavaju u provođenju promotivnih aktivnosti u zemlji i inozemstvu te utvrđuje kriterije za dodjelu oznaka kvalitete. Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice se, kao i do sada, saziva se

najmanje jednom svaka tri mjeseca i kada to zatraži najmanje 1/3 članova Turističkog vijeća (članak 52.).

Odgovornosti i poslovi direktora Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice nisu mijenjani, te on uz poslove iz članka 19. Zakona: odgovara za zakonitost rada HTZ i koordiniranje djelovanja sustava turističkih zajednica, za svoj rad odgovara Saboru, Turističkom vijeću i predsjedniku Hrvatske turističke zajednice, a Statutom HTZ utvrđuje se koje odluke može donositi samostalno, a koje uz suglasnost predsjednika Hrvatske turističke zajednice (članak 53.).

Uz poglavlje VII UDRUŽIVANJE TURISTIČKIH ZAJEDNICA (članak 54. -55.)

Člankom 54. omogućava se udruživanje turističkih zajednica općina ili gradova i turističkih zajednica županija u zajedničku turističku zajednicu koja će djelovati kroz jedinstvenu marketinšku sinergiju, poštujući načelo prostorno funkcionalne i proizvodne cjelovitosti te financijske samodostatnosti. Pri tome se određuje pojam marketinške sinergije u smislu ovog Zakona. Ovom odredbom stvara se platforma za funkcionalno djelovanje turističkih zajednica po modelu DMO-a neovisno o administrativno političkim granicama te se samim tim apriori otvara mogućnost stvaranja cjelovite i prepoznatljive turističke ponude određenog područja, a na kojoj je moguće graditi identitet tog područja.

Osim odredbi iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, statut tako udruženih turističkih zajednica sadrži i odredbe o načinu financiranja i djelovanja turističke zajednice, mjestu, načinu i nositeljima obavljanja stručnih i administrativnih poslova, te o drugim pitanjima značajnim za djelovanje turističke zajednice.

Kod udruživanja turističkih zajednica iz članka 54. na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona i dr. propisa kojima se uređuju turističke zajednice destinacije i turističke zajednice županije.

Međutim, Zakon ide i korak dalje te u tom smislu, ako za područje jedinice lokalne samouprave nije osnovana turistička zajednica, omogućuje sporazumno udruživanje jedinica lokalne samouprave i turističkih zajednica općina ili gradova i županija, a sve u cilju zajedničkog razvoja turističkog proizvoda i promocije destinacije. Navedenim sporazumnim udruživanjem jedinica lokalne samouprave te turističke zajednice općina ili gradova i županija ne osniva se pravna osoba. Međutim, u svrhu evidentiranja takvih sporazuma i objave na web stranicama ministarstva predviđa se obveza dostave takvih sporazuma ministarstvu (članak 55. Zakona).

Uz poglavlje VIII GOSPODARENJE U TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA (članak 56. – 60.)

U članku 56. se uređuje donošenje programa rada i financijskog plana i propisuje obveza korištenja financijskih sredstava sukladno tim dokumentima. Ove dokumente, na prijedlog svog turističkog vijeća, donosi skupština turističke zajednice, u zakonom propisanom roku. Pri tome se, imajući u vidu situacije koje su se do sada pojavljivale u djelovanju turističkih zajednica, kao novina predviđa mogućnost da skupština turističke

zajednice ne donese program rada i financijski plan u zakonom propisanom roku te u tom slučaju turistička zajednica može izvršavati samo one obveze koje proizlaze iz zakona ili ugovora.

Također, umjesto 31. listopada tekuće godine, koji je do sada bio utvrđen kao jedinstveni rok u kojem je turističko vijeće imalo obvezu podnijeti skupštini prijedlog godišnjeg programa rada i financijskog plana, sada se ta obveza utvrđuje različito ovisno o razini turističke zajednice, tako napr. turističko vijeće turističke zajednice općine ili grada podnosi skupštini do 15. rujna tekuće godine, turističko vijeće turističke zajednice županije podnosi skupštini do 15. listopada tekuće godine, a Turističko vijeće Hrvatske turističke zajednice podnosi Saboru do 15. studenog tekuće godine. Ovakvim određivanjem rokova omogućava se nižim razinama turističkih zajednica pravovremena dostava prijedloga programa rada i financijskog plana prema višim razinama turističkih zajednica te na taj način bolja koordinacija djelovanja turističkih zajednica unutar sustava.

Sukladno naprijed navedenim rokovima za dostavu prijedloga programa rada i financijskog plana skupštini turističke zajednice utvrđuju se i rokovi za podnošenje prijedloga programa rada i financijskog plana višim razinama unutar sustava turističkih zajednica pa je tako turistička zajednica općine ili grada dužna dostaviti prijedlog programa rada i financijskog plana turističkoj zajednici županije najkasnije do 30. rujna tekuće godine, turistička zajednica županije Hrvatskoj turističkoj zajednici najkasnije do 31. listopada tekuće godine, a Hrvatska turistička zajednica ministarstvu najkasnije do 30. studenog tekuće godine. Naime, u praksi se pokazala potreba za zakonskim definiranjem roka, jer su prijedlozi navedenih dokumenata dostavljani prekasno turističkoj zajednici više razine.

Sadržaj programa rada i godišnjeg financijskog plana ostaje isti – pojedinačno utvrđeni planirani zadaci i potrebna financijska sredstva, kao i rok dostave prijedloga skupštini - osam dana prije sjednice na kojoj se donose. Međutim, kao novina utvrđuje se da program rada i financijski plan turističke zajednice općine ili grada, u odnosu na ostale turističke zajednice, mora sadržavati tri zasebna potprograma koja će se odnositi na uređenje javne turističke infrastrukture u destinaciji, promociju destinacije i razvoj turističkih proizvoda. Istovremeno se utvrđuje način nadzora provedbe tri navedena potprograma kroz tri stalne stručne koordinacije koje ustrojava turističko vijeće, a sastavljene su od predstavnika privatnog i javnog sektora. Broj članova stalnih stručnih koordinacija i način njihovog izbora propisuje se Zakonom.

U svrhu što transparentnijeg rada turističke zajednice posebno utvrđuje obveza turističke zajednice glede objave programa rada i financijskog plana na internetskim stranicama.

Također, određuje se da se rebalans donosi na način i po postupku propisanom za donošenje programa rada i financijskog plana (članak 57.).

Godišnja financijska izvješća obvezno donosi skupština turističke zajednice do kraja ožujka tekuće godine. Propisuje sadržaj godišnjeg financijskog izvješća, kako bi se osigurala jasnoća i preciznost izvješća, te usporedba planiranih i izvršenih aktivnosti i financijskih sredstava. Posebno se propisuje da godišnje financijsko izvješće Hrvatske turističke zajednice mora sadržavati i specificirane izdatke i obveze za promociju hrvatskog turizma koji se financiraju iz Državnog proračuna. Kao novina utvrđen je rok (15. travnja tekuće godine) u kojem turistička zajednica općine ili grada mora dostaviti godišnje financijsko izvješće turističkoj zajednici županije, turistička zajednica županije najkasnije do 30. travnja tekuće godine Hrvatskoj turističkoj zajednici te Hrvatska turistička zajednica ministarstvu najkasnije do 30. studenoga tekuće godine. U svrhu što transparentnijeg rada turističke zajednice

posebno se utvrđuje obveza turističke zajednice glede objave godišnjeg financijskog izvješća na internetskim stranicama (članak 58.).

U članku 59. propisuje se obveza usklađivanja i koordiniranja turističkih zajednica u postupku donošenja programa rada i financijskog plana.

U istom članku se u svrhu usklađivanja i koordinacije djelovanja turističkih zajednica propisuje obveza izrade godišnjeg programa rada i financijskog plana te godišnjeg financijskog izvješća sukladno jedinstvenoj metodologiji koju donosi Hrvatska turistička zajednica.

Turističke zajednice, prema članku 60., ostvaruju prihode od boravišne pristojbe, članarine, prihode od obavljanja gospodarske djelatnosti te od obavljanja djelatnosti kojima se ostvaruju zadaće, a mogu ostvarivati i prihode iz proračuna, te dragovoljnih priloga, darova, imovine u vlasništvu i sl. Kao novina propisuje se mogućnost ostvarivanja prihoda i iz fondova EU. Financijsko zaduživanje ograničava se na 50% vrijednosti financijskim planom predviđenih prihoda, a svrha financijskog zaduživanja može biti samo realizacija programa rada i financijskog plana. Turistička zajednica se može financijski zaduživati samo temeljem posebne odluke turističkog vijeća.

Istim člankom predlaže se ograničiti troškove za bruto plaće radnika koji su zaposleni u turističkom uredu na način da ne smiju prelaziti 25 % ukupnih prihoda turističke zajednice.

Naime, u nekim slučajevima u praksi takvi troškovi znaju iznositi i do 90% ukupnih prihoda turističke zajednice, a što posljedično dovodi do toga da turistička zajednica nije mogućnosti ispunjavati zakonske zadaće zbog kojih je osnovana.

Uz poglavlje IX NADZOR (Članci 61. – 66.)

U ovom poglavlju se uređuje nadzor nad turističkim zajednicama. Nadzor obavljaju članovi turističke zajednice, Ministarstvo turizma i ministarstvo nadležno za financije.

Novina je da nadzor nad radom turističke zajednice obavljaju prvenstveno sami članovi turističke zajednice putem nadzornog odbora ili neovisnog revizora. Ovim se je htjela naglasiti odgovornost članova turističke zajednice za rad turističke zajednice.

Ministarstvo, obavlja posredan nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Zakona i to temeljem dokumentacije zatražene od turističke zajednice te djeluje tek nakon što se ustanovi da sam sustav nije u mogućnosti riješiti problem. Posebnim člancima propisuje se što ministarstvo nadzire, te mjere koje se mogu poduzeti kada se nadzorom utvrde nepravilnosti ili nezakovitosti.

Značajno je da će nadzor nad financijskim poslovanjem turističkih zajednica obavljati ministarstvo nadležno za financije sukladno propisu o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija.

Uz poglavlje X PRESTANAK TURISTIČKE ZAJEDNICE (Članak 67.-69.)

Turističke zajednice mogu prestati postojati temeljem odluke skupštine ili pravomoćnog rješenja Ministarstva o zabrani djelovanja turističke zajednice koje se donosi iz Zakonom propisanih razloga.

Odredbama članaka 68. i 69. potanje se uređuju okončanje djelovanja turističkih zajednica, raspolaganje imovinom te brisanje iz Upisnika turističkih zajednica.

Uz poglavlje XI KAZNENE ODREDBE

(Članak 70.)

Ovim odredbama propisuju se novčane kazne za prekršaje koji su usklađeni s predloženim novim obvezama i odgovornostima turističkih zajednica, njihovih tijela i zaposlenika, te za odgovorne osobe u turističkoj zajednici.

Uz poglavlje XII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(Članak 71. – 78.)

U ovom poglavlju utvrđuju se: rokovi za donošenje provedbenih propisa, gašenje turističkih zajednica mjesta, rokovi za usklađivanje postojećih turističkih zajednica koje nastavljaju s djelovanjem kao i rokovi za gašenje turističkih zajednica koje ne nastavljaju s djelovanjem. Do proteka rokova za usklađenje sa Zakonom, na postojeće turističke zajednice primjenjivat će se odredbe Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma («Narodne novine», broj 152/08.).